

Azərbaycan və Qazaxıstan strateji tərəfdaş, həm də müttəfiqlər

Rəsmi qarşılama

Təkbətək görüş

Xalqlarımızın dostluğunun və qardaşlığının təcəssümü

Qazaxıstan Füzulidə dünyasəviyyəli layihəni həyata keçirəcək

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qarşılama

Qazaxıstan Prezidenti Kassım-Jomart Tokayevin Azərbaycana rəsmi səfəri

Ali qonağın şərəfinə

Prezidentlər "Qazax yurtası" ilə tanış olublar

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə tikiləcək Uşaqların Yaradıcılığının İnkişafı Mərkəzi Qarabağın bərpası işinə töhfədir

Azərbaycan-Qazaxıstan sənədləri imzalanıb

Azərbaycan və Qazaxıstan prezidentləri mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Səfər başa çatdı

Azərbaycan və Qazaxıstan strateji

Rəsmi qarşılama mərasimi

Avqustun 24-də Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasim-Jomart Tokayevin rəsmi qarşılama mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydana Qazaxıstan Respublikasının Prezidentinin şərfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasim-Jomart Tokayevi qarşıladı.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Qazaxıstan Respublikasının Prezidentinə raport verdi. Prezident İlham Əliyev və Prezident Kasim-Jomart Tokayev

fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər.

Prezident Kasim-Jomart Tokayev Azərbaycan əsgərlərini salamladı.

Qazaxıstan Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnləri səsləndirildi.

Azərbaycan nümayəndə heyəti Qazaxıstan Prezidentinə, Qazaxıstan nümayəndə heyəti isə Azərbaycan Prezidentinə təqdim olundu.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Qazaxıstan Prezidenti Kasim-Jomart Tokayevin qarşısından keçdi.

Dövlət başçıları rəsmi foto çəkdirilər.

Azərbaycan və Qazaxıstan prezidentlərinin təkbətək görüşü olub

Avqustun 24-də rəsmi qarşılama mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasim-Jomart Tokayev ilə təkbətək görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Qazaxıstan Prezidenti Kasim-Jomart Tokayevi salamlayan Prezident İlham ƏLİYEV dedi: Hörmətli cənab Prezident, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Sizi görməyimə çox şadam. Əminəm ki, səfəriniz çox uğurlu keçəcək və Qazaxıstan-Azərbaycan dostluq, qardaşlıq münasibətləri yeni yüksək pilləyə qalxacaqdır.

Sizin səfərinizə çox böyük önəm veririk. Əminəm ki, səfərin çox gözəl noticələri olacaqdır. Bir daha xoş gəlmisiniz.

Qazaxıstan Prezidenti Kasim-Jomart TOKAYEV dedi: İlk növbədə göstərilən qonaqpərvərliyə görə Sizə təşəkkür etmək istəyirəm. Qazaxıstanın Prezidenti kimi Sizin ölkənizə ilk dəfə rəsmi səfərə gəlməyimə şadam. Əlbəttə, bugünkü səfər mənim üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bugünkü danışıqların yekunlarına əsasən bir sıra sənədlər imzalanacaq. Əminəm ki, həmin sənədlər ikitərəfli əməkdaşlığı, Qazaxıstan-Azərbaycan münasibətlərini yeni səviyyəyə çatdıracaq.

Xalqlarımızın dostluğunun və qardaşlığının təcəssümü

Avqustun 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasim-Jomart Tokayev tərəfindən Qazaxıstanın "Altın kiran" - "Qızıl qartal" ali ordeni təqdim olundu.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Qazaxıstan Prezidenti Kasim-Jomart TOKAYEV çıxış edərkən dedi:

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtərəm İlham Heydər oğlu.

Bu gün mən Sizin ölkənizə böyük məmnuniyyətlə rəsmi səfər edirəm. Biz məhdud tərkibdə çox səmərəli görüş keçirdik. Mənim səfərimin proqramına Sizin Qazaxıstan Respublikasının "Altın kiran" ali ordeni ilə təltif edilməyiniz mərasimi də daxildir. Qazaxıstanda Sizi görkəmli dövlət xadimi, bütün dünyada Azərbaycanı tarixi Zəfərə, Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə tam müvafiq olaraq ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsinə gətirib çıxarmış şəxsiyyət kimi tanıyıram, ehtiram bəsləyir, hörmət edirlər. Bu münasibətlə Sizi bu gün şəxsi görüşümüz zamanı təbrik etmişəm. Siz dövlətlərimiz arasında çoxtərəfli, çoxşaxəli əməkdaşlığın inkişafına böyük töhfə verirsiniz. Bütün qazax xalqı adından ehtiram əlaməti olaraq bu gün Sizə "Altın kiran" ordenini təqdim etmək istərdim.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qazaxıstan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında ikitərəfli siyasi, iqtisadi və mədəni münasibətlərin möhkəmlənməsinə və inkişafına xüsusi töhfəsinə görə "Altın kiran" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Qazaxıstan Prezidentinin Fərmanı oxundu.

Qazaxıstan Prezidenti Kasim-Jomart Tokayev "Altın kiran" ordenini Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təqdim etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV çıxış edərkən dedi:

Möhtərəm Kasim-Jomart Kemeleviç, mənim əməyimi yüksək qiymətləndirdiyinizə görə Sizə səmimi-qəlbən təşəkkür etmək istərdim. Mən çox fəxr edirəm ki, Siz mənə qardaş ölkə olan Qazaxıstanın ali ordeni ilə təltif etməyi lazım bildiniz. Bundan sonra da bizim dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin inkişafına töhfə vermək üçün öz töhfəmdən əlindən gələni edəcəyəm. Bizim xalqlarımızı ortaq tarix, ortaq köklər bağlayır. Bu gün Qazaxıstan və Azərbaycan müstəqillik yolunda inamla irəliləyən iki müstəqil dövlət kimi iqtisadiyyatın inkişafında, sosial məsələlərin həl-

lində yüksək sürət nümayiş etdirir, dünya arenasında ölkələrimizin nüfuzu artır. Mən bu mükafatı bütün Azərbaycan xalqına hörmət əlaməti hesab edirəm. Bu mükafatı Siz təqdim etdiyinizə görə xüsusi qürur duyuram. Sizin qeyd etdiyiniz kimi, bu gün biz ikitərəfli gündəliyin bir çox məsələlərinə və beynəlxalq inkişaf məsələlərinə dair ətraflı söhbət etdik. Mən artıq demişəm, bir daha təsdiqləmək istəyirəm ki, Sizin yürütdüyünüz islahatlar kursunu tamamilə dəstəkləyirik. Sizin yürütdüyünüz siyasət Qazaxıstanın, Qazaxıstan xalqının milli mənafətinə tamamilə uyğundur. Artıq qazanıl-

mış uğurlar Sizin seçdiyiniz kursun düzgün olmasına dəlilətdir. Qazaxıstan xalqının bu kursu dəstəkləməsi bir daha onu göstərir ki, bizə qardaş olan Qazaxıstan düzgün yolla gedir. Əminəm ki, Siz qarşıya qoyduğunuz bütün hədəflərə çatacaqsınız. Lakin bu yüksək mükafat mənim, əlbəttə ki, münasibətlərimizin möhkəmləndirilməsi yolunda bundan sonrakı fəaliyyətimdə özümə vəzifələr qoyur. Əmin ola bilərsiniz ki, Qazaxıstan ilə münasibətlər bundan sonra da Azərbaycanın xarici siyasətində prioritet olacaq. Bu yüksək mükafata görə bir daha təşəkkür edirəm.

Qazaxıstan Füzulidə dünyasəviyyəli layihəni həyata keçirəcək

Avqustun 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasim-Jomart Tokayev Qazaxıstanın "Bİ-Group" Holdingi tərəfindən Füzuli şəhərində uşaqlar üçün inşa ediləcək Kurmanqazi adına Yaradıcılıq Mərkəzinin layihəsi ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Bİ-Group" Holdingin Direktorlar Şurasının sədri Aydın Raximbayev dövlət başçılarına layihə barədə məlumat verdi.

Prezident Kasim-Jomart TOKAYEV: İlham Heydər oğlu, mən istərdim ki, bina tikələnlər ön böyüyü olmasa da, ön böyüklərindən birini - "Bİ" tikinti şirkətinin rəhbəri Aydın Raximbayevi təqdim edim. Məhz o, bizim tapşırıqla bu çox mühüm layihəni icra edəcək.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun.

Aydın RAXİMBAYEV: Hörmətli İlham Heydər oğlu, hörmətli Kasim-Jomart Kemeleviç, icazə verin, layihəni Sizə təqdim edirəm. Bu layihəni - Füzuli şəhərində Yaradıcılıq Mərkəzinin tikintisi layihəsini təqdim etmək mənim üçün böyük şərəfdir. Layihə bizim Prezidentin şəxsi tapşırığı əsasında qısa müddət ərzində hazırlanıb. Bu günə olan vəziyyətə görə, artıq məkan müəyyən edilib, yəni layihə dörd böyük istiqamətdən ibarətdir: musiqi - vokal və xor oxuma, müasir texnologiyalar, yəni uşaqların daha çox xoşuna gələn, uşaq potensialını üzə çıxaran sənət və yaradıcılıq - dulusçuluq sənəti, heykəltəraşlıq və əlbəttə ki, idman - oyun zalları, xoreografiya...

Məlumat verildi ki, 2 hektar ərazidə müasir memarlığa uyğun binalar, amfiteatr inşa ediləcək. Burada uşaqların yaradıcılığını üzə çıxarmaq və inkişaf etdirmək üçün hər cür şərait olacaq.

Sonra layihə barədə videolar nümayiş etdirildi.

Prezident Kasim-Jomart TOKAYEV: İlham Heydər oğlu, əgər birdən hansısa iradlar yaranarsa...

Prezident İlham ƏLİYEV: Heç bir irad ola bilməz. Təqdimat özlüyündə göstərir ki, bu, dünyasəviyyəli layihədir. Mən ilk növbədə Prezident Kasim-Jomart Kemeleviçə bu təşəbbüsə görə minnətdarlıq etmək istərdim. Bu təşəbbüs iki ay bundan əvvəl irəli sürülmüş və bu məsələ belə opera-

tiv həll edilib. Əlbəttə, bu gün buradakı təqdimata görə şirkətə də təşəkkürümü bildirirəm. Bu gün Sizin göstərdiyiniz, həqiqətən də, uşaqların inkişafı üçün mərkəzdir.

Prezident Kasim-Jomart TOKAYEV: Söz verdi.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli.

Prezident Kasim-Jomart TOKAYEV: Vaxt və keyfiyyət. Prezident İlham ƏLİYEV: Xüsusən ona görə ki, indi Füzuli şəhərinin tikintisinin baş planı təsdiqlənib, artıq yaşayış fondunun ilk tikililəri

başlayır. Məhz həmin vaxtda bu mərkəz hazır olanda biz Füzulinin ilk sakinlərini oraya köçürməyi planlaşdırırıq.

Aydın RAXİMBAYEV: Biz isə uşaqları orada qarşılaşmağa sad olacağıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli, sağ olun. Əlbəttə ki, ətrafdakı infrastrukturla bağlı bütün məsələləri biz paralel həll edəcəyik.

Prezident Kasim-Jomart TOKAYEV: Beləliklə, necə deyirlər, irəli. Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun.

Azərbaycan və Qazaxıstan strateji

Azərbaycan və Qazaxıstan prezidentləri mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Avqustun 24-də sənədlərin imzalanması mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli Kasım-Jomart Kemeleviç, hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Kasım-Jomart Kemeleviç, Sizi Azərbaycanda bir daha ürəkdən salamlayıram. Ölkəmizə xoş gəlmisiniz. Siz Azərbaycana rəsmi səfər edirsiniz. Bu, xalqlarımız arasında dostluğun və qarşılıqlı təzahürüdür. Bu gün səfər çərçivəsində ikitərəfli gündəlik aktual məsələlərə, regional təhlükəsizliklə bağlı məsələlərə, beynəlxalq problemlərə dair ətraflı danışıqlar aparıldı, çoxlu sənədlər imzalandı. Onlardan bəziləri bizim iştirakımızla, 20-dən çox sənəd isə bu gün müvafiq strukturlar arasında imzalandı. Bu, münasibotlərimizin daha geniş hüquqi bazasını yaradır. Əlbəttə, həmin sənədlər içərisində Qazaxıstan ilə Azərbaycan arasında strateji münasibotlərin möhkəmlənməsi və müttəfiqlik qarşılıqlı əlaqələrinin dərinləşməsi haqqında indici imzalanmış bəyanatın xüsusi qeyd etmək istədim. Bu bəyanatın adı sənədin əhəmiyyətinə dəlalət edir. Biz təkcə strateji tərəfdaşlar deyil, həm də müttəfiqlərik. Əlbəttə, bu, bizim özümüzə xüsusi məsuliyyət qoyur və biz bu məsuliyyətə hazırıq. Bəyanatımız bizim əməkdaşlığımızın çox istiqamətli olduğunu ehtiva edir və əlbəttə ki, gələcək fəaliyyətimiz üçün çox ciddi baza kimi xidmət edəcək.

Biz beynəlxalq arenada əməkdaşlığımızın inkişafı yollarını müəyyən etdik. Biz aparıcı beynəlxalq təşkilatlarda fəal qarşılıqlı əlaqə saxlarıq və əlbəttə, çoxtərəfli əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar yaradır. İyun ayında Bakıda Azərbaycan, Qazaxıstan və Türkiyənin xarici işlər və neqliyyat nazirlərinin görüşü oldu. Bu, çoxtərəfli əməkdaşlığın yeni formatıdır və bu əməkdaşlığın böyük perspektivləri var. Birgə bəyanatda həm də Azərbaycanın Mərkəzi Asiyanın beş ölkəsi ilə çoxtərəfli əməkdaşlığının gələcəkdə mümkün inkişafı da əksini tapıb. Fikrimcə, bu da töbədür, çünki xalqlarımızın tarixi də, ənənələri də, mədəniyyəti də

bütün sahələrdə daha sıx qarşılıqlı fəaliyyət göstərilməsini tələb edir.

Bu gün biz neqliyyat-logistika sahələri haqqında ətraflı danışıq və hökumətin üzvlərinə əlaqələri intensivləşdirmək barədə müvafiq tapşırıqlar verdik. Çünki ölkələrimizi birləşdirən Orta Dəhlizin çox böyük perspektivləri var. Artıq həm Qazaxıstanda, həm də Azərbaycanda böyük həcmli yükləri naql etməyə imkan verən müasir infrastruktur yaradılıb. Lakin biz əməkdaşlığın gələcək istiqamətini müəyyən etməmiş ki, Orta Dəhlizin buraxılıq qabiliyyətini daha da artırmaq.

Birgə bəyanatda Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur rayonunun Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə birləşdirilməsinin vacibliyi də qeyd edildi. Bu da Orta Dəhlizin tərkib hissəsi olacaq. Mən işğaldan azad edilmiş ərazilərdə gördüyümüz işlər barədə Kasım-Jomart Kemeleviçə məlumatlandırdım.

Fürsətdən istifadə edib Qazaxıstan Prezidentinə işğaldan azad edilmiş Füzuli şəhərində Uşaqların Yaradıcılığını İnkişafı Mərkəzinin yaradılması təşəbbüsünə görə bir daha təşəkkürümü bildirmək istədim. Bu gün həmin mərkəzin təqdimatı keçirildi və biz Qazaxıstanda keçmiş məcburi köçkünlərin qayıtması probleminə nə dərəcədə səmimi münasibət bəsləndiyini, bu problemin Qazaxıstan üçün nə dərəcədə aktual olduğunu bir daha gördük. Bu təşəbbüsə görə çox təşəkkür edirik. Bu, dostluğun, qarşılıqlı həmrəyliyin təzahürüdür. Əminəm ki, qazax xalqının böyük oğlu Kurmanqazının adını daşıyaçaq Uşaqların Yaradıcılığının İnkişafı Mərkəzi həm də Qazaxıstan-Azərbaycan dostluğu mərkəzi olacaq.

Məni Qazaxıstanın ali ordeni - "Qızıl qartal" kimi tərcümə edilən "Altın kuran" ordeni ilə təltif ediyinə görə Qazaxıstan Prezidentinə bir daha təşəkkürümü bildirmək istədim. Mən bunu bütün Azərbaycan xalqına ehtiram əlaməti, ölkələrimiz və xalqlarımız

arasında qarşılıqlı münasibotlərin inkişafı üçün göstərdiyim və göstərəcəyim səylərə münasibətin ifadəsi kimi qiymətləndirirəm.

Bu gün Qazaxıstan Prezidenti ilə görüşümüz zamanı mən onu Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibotlərin normalaşdırılması prosesinin indiki vəziyyəti barədə ətraflı məlumatlandırdım və Azərbaycanın Cənubi Qafqaz regionunda uzunmüddətli və möhkəm sülh yaratmaq niyyətini təsdiq etdim. Mən eyni zamanda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün həm işğal dövründə, həm də İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Qazaxıstan tərəfindən beynəlxalq qurumlar çərçivəsində daimi dəstəklənməsinə görə təşəkkürümü bildirdim. Biz Azərbaycanda bunu yaxşı bilir və çox yüksək qiymətləndiririk.

Bu gün biz söhbətlər və müzakirələr çərçivəsində ömtə dövryyəsinin necə artırılması məsələsinə də toxunduk. Fikrimcə, əsas diqqətin neqliyyat-logistika sahəsi çərçivəsində meh qarşılıqlı fəaliyyətimizin prioritet istiqamətləri üzərində cəmləndirilməsi öz növbəsində daha artıq ixrac-idxal əməliyyatları həyata keçirməyə imkan verəcək. Mənim fikrimcə, burada böyük potensial var. Düşünürəm ki, Qazaxıstan Prezidenti bizim hədəflədiyimiz rəqəmi səsəndirdi - 1 milyard dollar dəyərində ömtə dövryyəsi. Məncə, hər iki tərəfin qarşılıqlı fəaliyyəti dərinləşdirmək niyyətini nəzərə almaqla, bu, tamamilə realdır.

Əlbəttə, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsi ilə bağlı başqa məsələləri, humanitar əməkdaşlıq mə-

sələlərini də müzakirə etdik. Başqa sözlə desək, bu gün müzakirə sahəsi kifayət qədər genişdir və hər bir istiqamət üzrə ölkələrimizin baxışlarını tamamilə üst-üstə düşdüyünü görürük. Bu bir daha göstərir ki, Qazaxıstan və Azərbaycan təkcə sözdə deyil, əməli işdə də strateji tərəfdaşlar və müttəfiqlərdir.

Mən Qazaxıstan Prezidentinə ölkəmizə səfər etdiyində, onun tərəfindən, qarşılıqlı əlaqə qazax xalqı tərəfindən gördüyümüz münasibətə görə bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Kasım-Jomart Kemeleviçə onun bütün təşəbbüslərində öz adımdan və bütün Azərbaycan xalqı adından uğurlar arzulamaq istəyirəm. Mən hələ söhbət zamanı onun həyata keçirdiyi islahatlara, iqtisadi inkişafa yönəlməmiş islahatlara, Qazaxıstanın müstəqilliyinin, suverenliyinin möhkəmlənməsinə yönəlməmiş addımlara öz münasibətimi bildirmişəm. Biz Azərbaycanda bu islahatları tamamilə dəstəkləyirik və ön başlıcası, onlar Qazaxıstan xalqı tərəfindən dəstəklənir. Xalq görür ki, Prezidentin sözləri ilə işləri bir-birinə zidd deyil, onlar Kasım-Jomart Kemeleviçin Qazaxıstanı daha da inkişaf etdirmək üzrə fəaliyyətinin nəticələrini görürlər. Biz Sizin dostlarımız, qarşılıqlı kimi buna çox şadiq və bütün bədən sonra da uğurlar, firavanlıq və sülh arzu etmək istəyirik.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

* * *

Sonra Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev bəyanatla çıxış etdi.

Prezident Kasım-Jomart Tokayevin bəyanatı

- Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Hörmətli xanımlar və cənablar.

Mən ilk növbədə gözəl Bakı şəhərinə rəsmi səfərə dəvətə görə səmimi minnətdarlığımı bildirmək istədim. Bu gün biz çox geniş məsələlərə dair səmərəli danışıqlar apardıq. Azərbaycan Prezidentinin düzgün olaraq qeyd etdiyi kimi, hansısa problem, maneə görülmədik, əksinə, istər iqtisadi, istər də humanitar sahələrdə konkret nəticələrə nail olmaq məqsədilə sözləri artırmaq barədə qarşılıqlı istək ifadə olundu. Xüsusi qeyd etmək istədim ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinə və Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə müvafiq olaraq ərazi bütövlüyünü Zəfərlə bərpə edən Azərbaycan öz inkişafının yeni dövrünə qədəm qoyub və bu işdə, əlbəttə ki, Azərbaycanın milli lideri, bizim qarşılıqlı əlaqələrdə Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyevin çox böyük şəxsi xidmətləri var. Fürsətdən istifadə edib bir daha qeyd etmək istədim ki, Azərbaycan bu gün Sizin güclü rəhbərliyinizlə öz inkişafında nəzərəcarpacaq nəticələrə nail olub, biz Sizin ölkənizdə bu tendensiyaları müşahidə edir və buna ürəkdən sevinirik.

Biz həmçinin Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun necə dinamik dirçəldiyini görürük. Sizin şəxsi səyləriniz sayəsində yaxın gələcəkdə bu region çiçəklənən diyara çevriləcək, buna heç bir şübhə yoxdur. Qazaxıstan öz tərəfindən bu necib işə özləndən gələn töhfə-

ni verməyə hazırdır. Bu gün bizim hədiyyəmizin təqdimatı keçirildi, qazax xalqı adından burada, - Füzuli şəhərini nəzərdə tutaraq, - gələcək illər sonunadək Kurmanqazı adına İnqəsənat Məktəbi tikiləcək. Bu obyektin inşası Qazaxıstanın aparıcı "BI" tikinti şirkətinə həvalə edilib. Bu gün o, zəmanət verdi ki, məktəb elan edilmiş müddətdə hazır olacaq və əlbəttə, keyfiyyət təmin ediləcək. Buna heç bir şübhə yoxdur, çünki şirkət kifayət qədər məsuliyyətlidir.

Bu da əlamətdardır ki, mənim səfərim yubiley tarixinə - ölkələrimiz arasında diplomatik münasibotlərin qurulmasının 30 illiyi ərəfəsində təsadüf edir, üç gündən sonra biz bu tarixi qeyd edirik. Demək lazımdır ki, mən, ümumiyyətlə, xidməti vəzifələrimlə əlaqədar ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın inkişafı prosesində lap əvvəldən iştirak edirəm, biz kifayət qədər böyük yol keçmişik. Sifirdən başlamış və bu gün ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlıq və müttəfiqlik barədə tam əsasla danışıq. Bu əməkdaşlığın genişləndirilməsi, şəxələndirilməsi barədə bəyanatıma imzalanıb. Bu, irəliləyən doğru real addımdır.

Bizim aramızda etimada əsaslanan siyasi dialoq qurulub, dövlətlərimiz beynəlxalq məkanlarda, ilk növbədə Birləşmiş Millətlər Təşkilatında, ATƏT-də, Türk Dövlətləri Təşkilatında əməkdaşlıq edirlər.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, əlbəttə ki, mən fürsətdən istifadə edərək, Sizə Asiyada

qarşılıqlı fəaliyyət və etimad tədbirləri müşavirəsinin çağırılması barədə Qazaxıstanın təşəbbüsünü dəyişməz olaraq dəstəklədiyinizə görə təşəkkürümü bildirmək istədim. Bu il oktyabrın ortalarında bizim paytaxtımızda zirvə görüşü təşkil olunacaq və biz, əlbəttə ki, bu, çox mühüm forumda Sizin şəxsin iştirakını səbirsizliklə gözləyirik. Sizin bu forumda iştirakınız istənilən noticə əldə etmək baxımından çox müsbət təsiri malik olacaq.

Həmçinin onu da qeyd etmək istədim ki, ötən ilin yekunlarına görə qarşılıqlı ömtə dövryyəsinin həcmi üç dəfə artıb, yəni müsbət dinamika qorunub saxlanılır. Lakin mütləq rəqəmlərdə bu noticə kifayət qədər ürəkaçan görünür. Buna görə də bu gün razılışma əldə edilib ki, tərəflər qarşılıqlı ticarətin meh mütləq rəqəmlərinin artması üçün hər cür say göstərəcəklər. Yəqin ki, yaxın illərdə biz milyard dollar həddinə nail olmaq barədə danışıq biləcəyik.

Sevindirici haldır ki, gündəlikdə duran mədəni-humanitar məsələlər birgə sözlərlə zənginləşir, bu da, əlbəttə, xalqlarımızın daha da yaxınlaşmasına kömək edir. Bu gün mən ölkəmizdə Azərbaycan mədəniyyəti öngünlüyünün keçirilməsi barədə təşəbbüs irəli sürdüm. Bu tədbirin populyarlığına heç bir şübhə yoxdur, çünki xalqımız Azərbaycan mədəniyyəti üçün, sizin görkəmli incəsənət xadimləri üçün darıxıb. Mən ümidvaram ki, bu tədbir baş tutacaq və uğur qazanacaq. Bundan başqa, biz ölkələrimiz arasında mədəniyyət xadimlərinin ibarət nümayəndə heyətlərinin mübadiləsinə həyata keçirmək barədə razılığa gəldik. Biz minnətdar ki, Sumqayıt şəhərindəki küçələrdən biri qazax xalqının görkəmli nümayəndəsi Əhməd Baytursinovun adını daşıyır. Əlamətdar haldır ki, Əhməd Baytursinov 1926-cı ildə meh burada, Bakı şəhərində keçirilmiş Birinci Ümumittifaq Türkojii Qurultayın nümayəndəsi olub. Mənim fikrimcə, bu fakt bir daha göstərir ki, ölkələrimiz arasında əlaqələr həmişə çox sıx olub.

Bildiyiniz kimi, bizim paytaxtımız Nur-Sultan şəhərini, - o vaxt Astana adlandırdı, - küçələrindən birinə görkəmli dövlət xadimi, Azərbaycan xalqının böyük oğlu Heydər Əliyevin adı verilib. Lakin şəhər inkişaf edir, paytaxt inkişaf edir və indi bugünkü mövqedən yanaşanda bu küçə

o qədər də möhtəşəm deyil, amma Heydər Əliyevin adını daşıyır. Buna görə mən qərara aldım və paytaxtın akiminə müvafiq tapşırıq verdim ki, o, bizim paytaxtın böyük küçələrindən və ya prospektlərindən birinə Heydər Əliyev - bizim çox böyük hörmət bəslədiyimiz, ölkəmizdə səmimi ehtiram bəslənən insanın adının verilməsini təklif etsin.

Bu gün biz dövlətlərimiz arasında qarşılıqlı münasibotlərin və əməkdaşlığın neqliyyat-logistika sahəsinin inkişafı barədə çox ətraflı söhbət etdik. Demək olar ki, müfəssəl danışıq, hökumətlərimizə müvafiq tapşırıqlar verdik. Əsla şübhə yoxdur ki, bu istiqamətdə konkret nəticələr əldə ediləcək. Hər halda Qazaxıstan tərəfindən əməkdaşlığın bu növünün inkişafına mütləq mənada maraq var.

Kənd təsərrüfatı sahəsinə xüsusi qeyd etmək istədim. Burada biz bir-birimizi qarşılıqlı tamamlırıq. Bilirsiniz ki, Qazaxıstanın taxıl, buğda, kənd təsərrüfatı məhsullarının digər növlərini tədarük etmək imkanı var. Eyni zamanda bizdə Azərbaycan kənd təsərrüfatı məhsullarını, yəni meyvə-tərəvəz məhsullarını idxal etməyə ehtiyac var. Ümumiyyətlə, bir sıra qazaxıstanlı istehsalçılar Azərbaycan 100 adda, 300 milyon dollardan artıq məbləğdə mal tədarükünü artırmağa hazırdır. Buna görə biz həmin ömtə dövryyəsinin logistikasını təmin etməliyə və bu, ölkələrimizin hökumətlərinin vəzifəsidir. Bu gün bu barədə razılığa gəldik.

Başqa məsələlərə gəldikdə qeyd etmək istədim ki, səfərim yekunlarını çox uğurlu qiymətləndirirəm. İlk növbədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyevə, eləcə də onun hökumətinə əməkdaşlığımızın dərinləşdirilməsi istiqamətində çox məhsuldar işə görə minnətdarlığımı bildirmək istədim.

Qazaxıstanla gəldikdə isə, bizim tərəfimizdən hər hansı maneə olmayacaq, biz çox səmərəli işləyəcəyik. Biz tamamilə haqlı olaraq ölkələrimiz arasında qarşılıqlı münasibotlərin strateji xarakter daşımasından danışıq. "Strateji" sözü çox əhəmiyyətli qoyur, bu söz konkret mənə, konkret məzmun daşıyır və biz bunun üzərində işləməliyik. Mən əməkdaşlığımızın gələcəyi barədə çox nikbinəm. Qonaqpərvərliyə və yüksək işgüzar şərait yaradılmasına görə Sizə bir daha təşəkkür edirəm.

Ali qonağın şərəfinə

Avqustun 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevinə rəsmi ziyafət verilib.

Prezidentlər "Qazax yurtası" ilə tanış olublar

Avqustun 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev Azərbaycan-Qazaxıstan diplomatik əlaqələrinin 30 illiyi münasibətilə Dənizkənarı Milli Parkda qurulmuş "Qazax yurtası" ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qazax xalqının milli geyimində olan qızlar dövlət başçılarını çörəklə qarşıladılar. Prezidentlərə yurta barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, avqustun 1-də açılan "Qazax yurtası"nda dost və qardaş ölkənin turizm potensialı təqdim edilir. Avqustun 31-dək davam edəcək bu aksiyada "Welcome to KZ" İnformasiya-Turizm Mərkəzi tərəfindən ziyarətçilərə Qazaxıstanın

müasir istirahət mərkəzləri, tarixi və adət-ənənələri, "Qazaxıstan" mehmanxanası, "Şimbulak" Dağ-Xizək Kurortu, "Air Astana" aviaşirkəti, "Baykonur" Kosmodromu, "Kıran" Milli Şahin Ovu Mərkəzi və digər turizm məkanları ilə bağlı ətraflı məlumat verilir, təqdimatlar nümayiş olunur, mədəni, konsert və əyləncə proqramları keçirilir.

tərəfdaş, həm də müttəfiqlər

Prezidentlər "Qazax yurması" ilə tanış olublar

Əvvəlki 4-cü səh.

Yurta ziyarətçilərə Qazaxıstanın müasir inkişafı, mədəni və gözəməli-görməli yerləri, ölkənin tarixi və ənənələri ilə tanış olmaq, qədim köçerlərin dünyasına daxil olmaq, Böyük Çöl ölkəsinin melodiyalarını dinləmək, milli təamlarının dadına baxmaq imkanı yaradır.

Tanişlıq zamanı bildirildi ki, ənənəyə görə qazax milli süfrəsi ön hörmətli qonaqlar üçün açılır.

Qeyd edək ki, çoxəsrlik dostluq tellorinə və ümumi tarixə malik iki qardaş xalqın mənəvi yaxınlaşmasına və mədəni qarşılıqlı zənginləşməsinə yönələn bu tədbirlər Qazaxıstan səfirliyinin, "Discover Almaty" Turizm Şirkətinin, "Air Astana" aviasirkətinin və Qazaxıstanın Azərbaycanlı Ticarət Evinin dəstəyi ilə təşkil olunub.

Prezident İlham Əliyev və Prezident Kasım-Jomart Tokayev qazax musiqi qrupunun ifasını dinlədilər.

Sonra dövlət başçıları çay süfrəsi arxasında söhbət etdilər.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət

Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfərdə olan Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev avqustun 24-də Fəxri xiyabanda xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklil qoyub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ali qonaq görkəmli ofalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsini anıb, məzarı üzərinə tor çiçəklər düzüb.

Şəhidlərin xatirəsinə ehtiram

Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev avqustun 24-də Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Şəhidlər xiyabanında ali qonağın şərafinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Prezident Kasım-Jomart Tokayev Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının məzarlarını ziyarət etdi.

Qazaxıstan Prezidenti "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoydu. Müdafiə Nazirliyinin əlahiddə nümunəvi orkestrinin ifasında Qazaxıstanın və

Azərbaycanın Dövlət himnləri səsləndirildi. Sonda Bakının ən hündür nöqtəsindən paytaxtımızın mənzərəsini seyr edən ali qonağa Şəhidlər xiyabanının tarixi və şöhrətə gətirilən ədalət-quruculuq işləri barədə məlumat verildi.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qarşılanma

Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev avqustun 24-də Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərafinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevi hava limanında Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Səfər başa çatdı

Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfəri avqustun 24-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərafinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevi hava limanında Azərbaycan Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov və digər rəsmi şəxslər yola saldılar.

Qazaxıstan KİV-də Kasım-Jomart Tokayevin Azərbaycana səfəri və iki ölkənin münasibətləri haqqında yazılar dərc edilib

Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin Azərbaycan Respublikasına səfəri ətrafında Qazaxıstanın bir sıra kütləvi informasiya vasitələrində bu səfər və iki ölkənin münasibətləri barədə materiallar dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Kazinform" beynəlxalq informasiya agentliyinin saytında, "BaigeNews.kz", "LS", "QMonitor", "Inbusiness.kz" və başqa saytlarda bu səfərin böyük əhəmiyyəti qeyd edilib.

"Kazinform"un saytında dərc olunmuş "Qazaxıstan və Azərbaycan: münasibətlərin yeni mərhələsi üçün tarixi imkan" adlı materialda xatırladı ki, bu il Qazaxıstan və Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyi qeyd edilir. Öz regionlarında inkişafın lokomotivləri hesab edilən bu dövlətlərin hər ikisi təqribən əsrin üçdə birinə bərabər olan müddətdə siyasi, iqtisadi, mədəni-humanitar inkişafda böyük yol keçib, sanballı nəticələr əldə edib.

Qeyd edilir ki, 2005-ci ildə Bakıda imzalanmış Strateji tərəfdaşlıq və müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqaviləni qarşılıqlı münasibətlərin səviyyəsini müəyyən edən əsas məqam hesab etmək olar. Strateji xarakterli bu ilk sənəddə iki ölkənin dostluğunun dərin kökləri və müttəfiqlik münasibətləri qeyd edilir.

Qazaxıstanlı oxucunun diqqətinə çatdırılır ki, hər iki postsovet ölkəsi bir-birinin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü təkcə sözdə deyil, həm də konkret hərəkətlərlə açıq dəstəkləyirlər. Bu ölkələrin çoxvektorlu və tarazlaşdırılmış xarici siyasəti müasir təhdidlərə, o cümlədən son aylarda dünyada müşahidə olunan geosiyasi turbulentiyyə qarşı davamlılıq nümayiş etdirir.

"Kazinform"un materialında deyilir: "Bu gün Qazaxıstan ilə Azərbaycanın geniş müqavilə-hüquq bazasında müxtəlif xarakterli 90-a yaxın sənəd, o cümlədən dövlətlərarası müqavilələr, hökumətlərarası sazişlər və başqa sənədlər var. Əməkdaşlığın formatı çoxətəfildir, Qazaxıstan Respublikası və Azərbaycan Respublikası BMT, ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri Müşavirəsi, Türksöy, Türk Dövlətləri Təşkilatı kimi beynəlxalq və regional qurumlar çərçivəsində aktiv qarşılıqlı fəaliyyət göstərir".

Məqalənin müəllifi Serikböl Köşməqanbetov ikitərəfli münasibətlərin iqtisadi tərkib hissəsinə toxunaraq vurğulayı ki, bu gün Azərbaycan Cənubi Qafqazda Qazaxıstanın əsas ticarət-iqtisadi tərəfdaşdır.

"BaigeNews.kz" nəşri Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti yanında Qazaxıstan Strateji Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru Yerkin Tukumovun fikrini sitat gətirir. O, hesab edir ki, Qazaxıstan ilə Azərbaycan arasında qarşılıqlı münasibətlər hələ özünün bütün potensialını reallaşdırmayıb.

Tukumov Qazaxıstan-Azərbaycan Ekspert Şurasının birinci iclasındakı çıxışında deyib: "2021-ci ildə Qazaxıstan ilə Azərbaycan arasında əmtəə dövriyyəsi 332,2 milyon ABŞ dollarına bərabər olub. Ölkələrimiz neft-qaz sahəsində, sənaye kooperasiyası, nəqliyyat və logistika, "yaşıl enerji"nin inkişafı, kənd təsərrüfatı sahələrində qarşılıqlı maraqlara və imkanlara malik olduğuna baxmayaraq öz potensialını sona qədər reallaşdırmayıb".

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan Qazaxıstan üçün töbi müttəfiq, Türk dünyasının əsas aktorlarından biri, Cənubi Qafqazın strateji əhəmiyyətli regionunda tərəfdaşdır.

"QMonitor" saytında dərc edilmiş materialda qeyd olunur ki, Azərbaycan enerji resurslarının Asiyadan Avropaya nəql edilməsində körpü rol oynayır. Bu gün "KazMunayQaz" ilə SOCAR Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti arasında Qazaxıstan neftinin xeyli hissəsinin Bakı-Tbilisi-Ceyhan marşrutu ilə nəql edilməsinə dair danışıqlar aparılır. Bu danışıqların yekununda hər il 1,5 milyon barel Qazaxıstan neftinin dünya bazarına çıxarılması nəzərdə tutulur.

Xatırladı ki, Qazaxıstanla Azərbaycanı təkə iqtisadi maraqlar deyil, həm də çox cəhətdən ortaq türk köklərinə əsaslanan zəngin mədəni və tarixi əlaqələr birləşdirir. Hər iki ölkənin xarici və daxili siyasətinin mühüm elementi olan bu məqam onların etnik-mədəni və mənəvi yaxınlığını vurğulamağa əsas verir.

Materialda vurğulanır ki, Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin Azərbaycana bugünkü səfəri çərçivəsində regionda dəyişik reallıqlar fonunda strateji tərəfdaşlığın inkişafı və hərtərəfli əməkdaşlığın genişlənməsi, heç şübhəsiz, dövlət başçıların diqqət mərkəzində olacaq.

"Inbusiness.kz" nəşridə dərc edilmiş "Bütün yollar... Bakıdan keçir" sərlövhəli məqalədə qeyd edilir ki, Cənubi Qafqazda mentallığı, tarix və dilə görə bizə yaxın olan Azərbaycan Respublikası bugünkü geosiyasi vəziyyət fonunda Qazaxıstan üçün "Avropaya yeni pəncərə" olur.

Materialda Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İqtisadiyyat İnstitutunun elmi işçisi Ellada Xankişiyevanın fikrinə istinad edilir.

Azərbaycanlı ekspert iki ölkə arasında çoxillik dostluq və əməkdaşlıq telləri olmasını xatırladaraq qeyd edib ki, iki ölkənin prezidentlərinin görüşü ikitərəfli münasibətlərin inkişafına təkan verəcək və buna müvafiq olaraq, iqtisadi əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə yönəlmiş mühüm sənədlər imzalanacaq. Onun sözlərinə görə, mühüm sənədlərdən biri "2022-2026-cı illərdə Azərbaycan Respublikası ilə Qazaxıstan Respublikası arasında əməkdaşlığın inkişafına dair kompleks proqram" olacaq.

E.Xankişiyevə deyib: "Müzakirə ediləcək mövzular siyahısına Trans-Xəzər marşrutu və "Şimal-Cənub dəhlizi" çərçivəsində tərəfdaşlığın genişlənməsi, tranzit-logistika zəncirinin möhkəmlənməsi, Ələt Azad İqtisadi Zonasında həyata keçirilən layihələrdə qazaxıstanlı sahibkarların iştirakını nəzərdə tutan ikitərəfli investisiya layihələrinin genişlənməsi, habelə Qarabağın bərpası layihələrində Qazaxıstan şirkətlərinin mümkün iştirakı məsələləri daxildir".

Bakıda Qazaxıstan-Azərbaycan İşgüzar Şurasının 1-ci iclası keçirilib

Avqustun 24-də Bakıda Azərbaycan Respublikasının İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyi - AZPROMO və Qazaxıstanın Xarici Ticarət Palatasının birgə təşkilatçılığı ilə Qazaxıstan-Azərbaycan İşgüzar Şurasının 1-ci iclası keçirilib.

Tədbirdə hər iki ölkədən dövlət rəsmiləri ilə yanaşı, qida sənayesi, tekstil, tikinti, logistika, nəqliyyat və sair sahələrdə fəaliyyət göstərən 60-dək sahibkar iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə çıxış edən AZPROMO-nun rəhbəri Yusif Abdullayev ölkəmizdə yaradılan əlverişli biznes və investisiya mühiti barədə məlumat verib, Azərbaycanla Qazaxıstan arasında yaradılmış İşgüzar Şurasının ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət tərəfdaşlığının genişləndirilməsinə və biznes dairələrinin əlaqələrinin inkişafına töhfə verəcəyini bildirdi.

Qazaxıstanın Xarici Ticarət Palatasının İdarə Heyətinin sədri Ayan Yerenov Azərbaycanla iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsinə marağın böyük olduğunu və bunun üçün böyük potensialın mövcudluğunu vurğulayıb, hər iki ölkənin sahibkarlarını fəal əməkdaşlığa çağırıb.

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA) İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov ölkələrimiz arasında işgüzar əlaqələrin möhkəmlənməsində sahibkarların

rolunu qeyd edib, İşgüzar Şurasının Azərbaycan və Qazaxıstan iş adamları arasında birbaşa əlaqələrin genişləndirilməsində, birgə layihələrin reallaşdırılmasında əhəmiyyətini vurğulayıb. Orxan Məmmədov həmçinin KOBİA tərəfindən sahibkarlara göstərilən dəstək və xidmətlər barədə məlumat verib.

Tədbir çərçivəsində Azərbaycan və Qazaxıstanın dövlət qurumları və özəl şirkətləri arasında bir sıra sənədlər imzalanıb. Belə ki, iclas zamanı Qazaxıstan-Azərbaycan İşgüzar Şurasının yaradılması haqqında Memorandum, AZPROMO və Qazaxıstanın Xarici Ticarət Palatası arasında Anlaşma və Əməkdaşlıq Memorandumu, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası ilə Qazaxıstanın Xarici Ticarət Palatası arasında əməkdaşlıq haqqında saziş, KOBİA və Qazaxıstanın "QazTrade" Ticarət Siyasətinin İnkişafı Mərkəzi" Səhmdar Cəmiyyəti arasında Anlaşma Memorandumu, "QazTrade" SC, "Tayqa Trade" və "Maslo-Del" arasında dəyəri 2 milyon ABŞ dolları olan, "QazTrade" SC, "Cool Infinity" və "Foodcity Alliance" MMC arasında dəyəri 9 milyon ABŞ dolları olan anlaşma və əməkdaşlıq memorandumları, eləcə də Qazaxıstanın "KTZ Express Hong Kong" və Azərbaycanın "ADY Container" şirkətləri arasında Tərəfdaşlıq Sazişi, həmçinin Qazaxıstan-Azərbaycan İşgüzar Şurasının 1-ci iclasının protokolu imzalanıb.

Tədbir sahibkarlar arasında ikitərəfli görüşlərlə davam edib.

Diplomatik münasibətlər strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib

Ukrayna Prezidenti zati-aliləri cənab Volodimir Zelenskiyə

Hörmətli cənab Prezident!
Ukraynanın milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və Sizin simanızda bütün xalqımızı öz adından və Azərbaycan xalqı adından səmimi-qəlbən təbrik edirəm.

Xalqlarımızı birləşdirən çoxəsrlik möhkəm dostluq və qarşılıqlı rəğbət hissləri dövlətlər-arası əlaqələrimizi və əməkdaşlığımızı şübhəsizdirən başlıca amillərdəndir. Diplomatik münasibətlərimizin qurulduğu ötən otuz illik dövr ərzində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığımızın dinamik və ardıcıl inkişaf edərək strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlməsi məmnunluq doğurur.

Cari ilin yanvarında Ukraynaya etdiyim işgüzar səfəri, Sizinlə görüşümüzdü və apardığımız danışıqları xoş təəssüratlarla xatırlayıb, bu səfəri ölkələrimiz arasında əlaqələrin genişlənməsi baxımından əhəmiyyətli hesab edirəm.

Beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini, BMT Nizamnaməsini rəhbər tutaraq Azərbaycan bütün dövlətlərin, o cümlədən Ukraynanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə hörmətlə yanaşır. Biz Ukrayna xalqına humanitar məsələlərdə bundan sonra da yardım göstərməyə davam edəcəyik.

Öminəm ki, Azərbaycan ilə Ukrayna arasında olan dostluq münasibətləri, səmərəli

əməkdaşlığımız xalqlarımızın və ölkələrimizin mənafelərinə uyğun olaraq birgə səylərimizlə bundan sonra da genişləndirəcəkdir.

Sizi bir daha ürəkdən təbrik edir, möhkəm cansağlığı, dost Ukrayna xalqına sülh və əmin-amanlıq diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 avqust 2022-ci il

"Dövlət icbari şəxsi sığortası sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 18 may tarixli 1340 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

"Dövlət icbari şəxsi sığortası sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 18 may tarixli 1340 nömrəli Fərmanına (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 5, maddə 447, № 12, maddə 1406; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 18 iyun tarixli 1718 nömrəli Fərmanı) aşağıdakı məzmununda 2.3.4-cü və 2.3.5-ci yarımbəndlər əlavə edilsin:

"2.3.4. idarəetmə xərclərinə;
2.3.5. qanunla müəyyən edilmiş digər istiqamətlərə";

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 avqust 2022-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" 2017-ci il 25 dekabr tarixli 1760 nömrəli və "Elektron ipoteka və kredit zəmanət" sistemi haqqında Əsasnamə"nin təsdiq edilməsi barədə" 2018-ci il 1 may tarixli 30 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 25 dekabr tarixli 1760 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 12 (I kitab), maddə 2328; 2018, № 5, maddə 897, № 8, maddə 1690; 2019, № 1, maddə 60, № 3, maddələr 411, 416, № 6, maddə 1014, № 12, maddə 1923; 2021, № 5, maddə 434) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 3.2-ci bənddə "sahibkarların" sözdündən sonra "manatla emissiya etdikləri istiqrazlar üzrə öhdəliklərinə və" sözləri əlavə edilsin;

1.2. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun Nizamnaməsi" üzrə:

1.2.1. 1.1-ci və 2.1-ci bəndlərdə "sahibkarların" sözdündən sonra "manatla emissiya etdikləri istiqrazlar üzrə öhdəliklərinə və" sözləri əlavə edilsin;

1.2.2. 2.2.2-ci yarımbənddə "kreditlərə" sözdündən sonra ", habelə manatla emissiya etdikləri istiqrazlar üzrə öhdəliklərinə" sözləri əlavə edilsin;

1.2.3. 2.2.4-cü yarımbənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2.2.4. təminat verdiyi öhdəliklər üzrə sahibkarlıq subyektlərində monitorinqlərin aparılmasını təmin edir";

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 1 may tarixli 30 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 5, maddə 898, № 10, maddə 1991; 2019, № 6, maddə 1014; 2020, № 11, maddə 1355; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 2 avqust tarixli 1782 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş "Elektron ipoteka və kredit zəmanət" sistemi haqqında Əsasnamə"də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 1.1-ci bənddən "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun (bundan sonra - Fond) vəsaiti hesabına ipoteka kreditlərinin və ipoteka kreditləri üzrə təminatların, sahibkarların manatla aldıqları kreditlər (bundan sonra - sahibkarlıq kreditləri) üzrə təminatların və sahibkarlıq kreditlərinə hesablanmış faizlərin bir hissəsinə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına subsidiyaların (bundan sonra - faiz subsidiyaları), habelə yaşayış sahələrini satmaq öhdəliyi ilə kiryəyə verilməsi məqsədilə" sözləri çıxarılsın;

2.2. 1.3-cü bənddə "Fondun" sözü "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun (bundan sonra - Fond)" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. 2.1.2-ci yarımbəndə "sahibkarlıq krediti" sözlərindən sonra ", yaxud manatla emissiya etdiyi istiqrazlar üzrə öhdəliklərinə təminat" sözləri əlavə edilsin;

2.4. 6.1.1-ci yarımbənddə "habelə sahibkarlıq kreditləri üzrə" sözləri "sahibkarların manatla emissiya etdikləri istiqrazlar üzrə öhdəliklərinə və sahibkarlıq kreditlərinə (bundan sonra - sahibkarların öhdəlikləri)" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.5. 6.1.3-cü yarımbənddə "sahibkarlıq kreditləri" sözləri "sahibkarların öhdəlikləri" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.6. 6.1.7-ci, 6.1.8-ci, 8.3.4-cü yarımbəndlərdə və 10.3-cü bənddə "sahibkarlıq kreditləri" sözləri "sahibkarların öhdəlikləri" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.7. 6.3-cü bənddə "Sahibkarlıq kreditləri" sözləri "Sahibkarların öhdəlikləri" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.8. 6.4-cü bənddə "Sahibkarlıq kreditləri üzrə öhdəliklərinin" sözləri "Sahibkarların öhdəliklərinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 avqust 2022-ci il

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu tərəfindən sahibkarların öhdəliklərinə təminatın verilməsi mexanizminin təkmilləşdirilməsi və "Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 29 noyabr tarixli 1691 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu (bundan sonra - Fond) sahibkarların manatla aldıqları kreditlərə münasibətdə kredit portfelinin təminat mexanizmini üzrə, həmçinin istiqrazlar üzrə emitentlərin (sahibkarların) öhdəliklərinin Fondun təminat verməsi qaydalarını bir müddətində təsdiq etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin.

2. "Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 29 noyabr tarixli 1691 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 11, maddə 2030, № 12 (I kitab), maddə 2330; 2018, № 5, maddə 901, № 10, maddə 1991, № 12 (I kitab), maddə 2592; 2019, № 5, maddə 857, № 12, maddə 1923; 2020, № 5, maddə 541; 2021, № 9, maddə 986) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "Sahibkarlar tərəfindən manatla alınan kreditlərə təminat verilməsi Qaydası" üzrə:

2.1.1. 3.2.2 - 3.2.4-cü yarımbəndlərdə "30 (otuz)" sözləri "60 (altmış)" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.2. 4.2.4-cü yarımbənddə "85" rəqəmləri "90" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

2.1.3. 4.6-cı bənddən "və yalnız bir dəfə" sözləri çıxarılsın;

2.1.4. 5.2.4-cü yarımbənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"5.2.4. müvəkkil bank zəmanət üçün mürciəti etdikdə, bu Qaydanın 5.2.4-1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan sənədləri elektron sistem vasitəsilə Fonda

təqdim etməlidir. Hər hansı sənəd üzrə məlumatların elektron sistem vasitəsilə öldü edilməsi mümkün olmadıqda, bərcalan həmin sənədi müvəkkil banka təqdim etməlidir. Müvəkkil bank təqdim olunmuş sənədin surətini elektron sistemdə həmin gün yerləşdirir-məlidir";

2.1.5. aşağıdakı məzmununda 5.2.4-1-ci yarımbənd əlavə edilsin:

"5.2.4-1. Zəmanət almaq üçün müvəkkil bank aşağıdakı sənədləri Fonda təqdim etməlidir:

1. kreditin və zəmanətin verilməsinə dair qeydlər, habelə bankın daxili kredit reytingi modelinin nəticəsi göstərilməklə müvəkkil bankın səlahiyyətli orqanının qərarı;

2. bərcalanan maliyyə və əmlak vəziyyətini əks etdirən sənədlər və məlumatlar;

3. bərcalanan təsis sənədləri (fiziki şəxs olduqda - şəxsiyyətini təsdiq edən sənəd) və VÖEN-i;

4. bərcalanan nizamnamə kapitalında 25% və daha çox iştirak payı olan fiziki şəxslərin, habelə kredit üzrə təminat verməmiş fiziki şəxslərin (zəminlərin, girov (ipoteka) qoyanların və s.) şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər;

5. bərcalanan hüquqi şəxs olan qanuni təmsilçisi, nizamnamə kapitalında 25% və daha çox iştirak payı olan hüquqi şəxslər, həmçinin kredit üzrə təminat verməmiş hüquqi şəxslər (zəminlərin, girov (ipoteka) qoyanlar və s.) barədə dövlət reyestrindən çıxarış;

6. bərcalanan müvəkkil banka aidiyyəti olan şəxs olmadığını təsdiqləyən və müvəkkil bankın səlahiyyətli nümayəndəsinin imzaladığı sənəd";

2.1.6. 5.3-cü bənddə "5.2.4-cü" sözləri "5.2.4-1-ci" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.7. 6.1.1-ci yarımbənddə "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının

(bundan sonra - Palata)" sözləri "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (bundan sonra - Mərkəzi Bank)" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.8. 6.2-ci, 6.3-cü və 10.4-cü bəndlərdə ismin müvafiq hallarında "Palata" sözü ismin müvafiq hallarında "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.9. 8.6-cı bəndin birinci cümləsinə "sonrakı" sözdündən sonra "ayın ilk" sözləri əlavə edilsin;

2.1.10. 10.1-ci bəndin birinci cümləsində, 10.2-ci bənddə və 10.3.2-ci yarımbəndin birinci cümləsində "10" rəqəmləri "20" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

2.1.11. 10.8-ci bənddə "2 (iki)" sözləri "1 (bir)" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.12. 11.3-cü bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin: "11.3. Fondun İdarə Heyəti hər bir müvəkkil bank üzrə limiti Fondun Himayəçilik Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş daxili təsnifləşdirmə modelinə əsasən müəyyən edir";

2.2. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunda kredit reytingi sisteminin və digər risk menecmenti alətlərinin tətbiqi Qaydası"nın 7.1-ci bəndinin cədvəlinin "Risk kateqoriyası" sütununda "85" rəqəmləri "90" rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

2.3. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "Sahibkarlar tərəfindən manatla alınan kreditlərə hesablanmış faizlərə görə subsidiya verilməsi Qaydası" üzrə:

2.3.1. 5.2-ci bənddə "vaxtda" sözdündən sonra "və ya daha sonra ayrıca" sözləri əlavə edilsin;

2.3.2. 5.7-ci bənddə "birlikdə" sözdündən sonra "və ya faiz subsidiyası daha sonra verdiyi halda ayrıca" sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 avqust 2022-ci il

Yanacaqın Naxçıvan Muxtar Respublikasına daşınmasına subsidiya veriləcək

Azərbaycanın Baş naziri Əli Əsədov "Neft məhsullarının aksiz dərəcələri səviyyəsinin dəyişdirilməsi və ölkə ərazisində daşınması xərcləri ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında" qərar imzalayıb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qərara əsasən, ölkə daxilində neft məhsullarının tariflərinin tənzimlənməsi barədə" Tarif Şurasının 2022-ci il 26 iyul tarixli 4 nömrəli qərarı ilə ölkə daxilində istehsal olunan və satılan neft məhsullarının istehsalatı tarifi 695,75 manatdan 689,78 manata endirilmişdir. Nəticədə istehsalatı tarifindən yanacaqın hər tonuna görə hesablanan və dövlət büdcəsinə ödənilən aksiz vergisinin məbləğində azalma baş vermişdir. Həmin azalmanın kompensasiya edilməsi məqsədilə "Neft məhsullarının qiymətdə olan aksiz dərəcələrinin səviyyəsinin

dəyişdirilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 6 fevral tarixli 35 nömrəli qərarında dəyişiklik edilmişdir.

Həmçinin növbəti ildən etibarən yanacaqın Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin müəyyən etdiyi satış məntəqələrindən daşıyıcılar tərəfindən Naxçıvan Muxtar Respublikasına daşınmasına "Ölkə daxilində neft məhsullarının tariflərinin tənzimlənməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurasının 2022-ci il 26 iyul tarixli 4 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş təchizat tarifi yuxarı həddindən artıq çəkilən xərclərin qarşılama məqsədilə dövlət büdcəsindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə ayrılan dotasiyanın tərkibində nəzərdə tutulacaq həmin vəsaitdən ödəniləcək. Bu il bu məqsədlə dövlət büdcəsinin ehtiyat fondundan 5 milyon manat vəsait ayrılmışdır.

Azərbaycanla Koreya Respublikası arasında əməkdaşlıq əlaqələri inkişaf edir

Avqustun 24-də Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ölkəmizdə səfərdə olan Koreya Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi, Busan şəhərinin "Expo-2030" Ümumdünya Sərgisinə evsahibliyinin dəstəklənməsi üzrə Xüsusi Komitənin sədri, Koreya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun sədri So Byonq-Sunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Görüşə görə təşəkkürünü bildiren Koreya Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi və Koreya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun sədri So Byonq-Su 2009-cu ildə Azərbaycanda olduğunu və ötən dövr ərzində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəhbərliyi ilə ölkəmizin sürətli inkişafından, baş vermiş dəyişikliklərdən olduqca təsirləndiyini və bundan fəxr duyduğunu diqqətə çatdırıb.

Qonaq Koreya Respublikasının Azərbaycana böyük önəm verdiyini və Koreya rəhbərliyinin Azərbaycanla bütün sahələrdə əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsində maraqlı olduğunu qeyd edib. So Byonq-Su Koreya hökumətinin xüsusilə ekologiya, iqlim dəyişikliyi və "ağıllı şəhər" layihələrinin həyata keçirilməsinə marağını ifadə edib.

Qonaq parlamentlərarası əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinin vacibliyindən danışaraq bunun üçün qarşılıqlı səfərlərin intensivliyinin artırılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə Azərbaycan-Koreya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Malik Həsənov, Milli Məclis Aparatının rəhbəri Fərid Hacıyev, Koreya Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Li İn-Yonq və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Aydan XƏLİLOVA,
"Azərbaycan"

Hər bir xalq, dövlət tarixi hüduzsuzluğunda sarsılmaz edən onun mədəniyyətinin gücüdür. Ona görə də böyük dövlət xadimləri dəim mədəniyyətin inkişafına xüsusi diqqət yetirir, bununla xalqın tarixi irsinin əbədiliyini təmin etmiş olurlar. Milli dəyərlərimizin qorunması və inkişafı, bütün dünyada təbliği Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi inkişaf siyasətinin ana xətti idi. Bu xətti strateji prioritet kimi davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində son onilliklərdə mədəniyyət sahəsində də geniş islahatlar aparılıb. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və ölkə hüduqlarından kənar təbliği, tarixi abidələrin bərpası istiqamətində əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilib, bu tədbirlər yenə davam etdirilməkdədir. Azərbaycan Prezidentinin mədəniyyət sahəsində imzaladığı fərman və sərəncamlar, onların icrasını şəxsən nəzarətdə saxlaması ölkəmizin mədəniyyət sferasını zənginləşdirir.

Yalnız mədəniyyət...

Şərqlə Qərbin təması

Şərqlə Qərb sivilizasiyasının qovşağında yerləşən Azərbaycan həyata keçirilən qlobal təşəbbüslərlə mədəniyyətlər arasında dialoq məkanına çevrilib. Həm Qərb ölkələri ilə mədəni əlaqələrin genişləndirilməsi, həm də Şərqlə Qərblərinin qorunub saxlanması hər iki dünyagörüşünün bir araya gəlməsinə xidmət edir. Avropanın müxtəlif ölkələrində Azərbaycan mədəniyyəti günlərinin keçirilməsi uzun illərdə ki, xos bir ənənəyə çevrilib. 2009-cu ildə Bakının islam mədəniyyətinin paytaxtı elan edilməsi və bu program çərçivəsində görülən tədbirlər respublikamızın tarixində ən böyük mədəniyyət hadisələrindən olmaqla yanaşı, Azərbaycanın islam dünyasına inteqrasiyası sahəsində yeni səhifə açmışdır.

Bakıda İKT-nin 40 illiyinə həsr edilmiş "Sivilizasiyalararası dialoq: Azərbaycan baxışı" mövzusunda beynəlxalq konfransın keçirilməsi, UNESCO və İCESCO-nun dəstəyi ilə təşkil olunan tədbirlər ölkəmizin tolerantlığı nümunəsinə və sivilizasiyalararası dialoq məkanına çevrilməsinə böyük töhfə vermişdir.

Bütün bu təşəbbüslərin uğurla həyata keçirilməsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri, UNESCO və İCESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın müstəsna xidmətləri var. Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə hər il təşkil olunan müğam müsabiqələri, "Muğam aləmi" Beynəlxalq Festivalının keçirilməsi, "Qarabağ xanəndələri" adlı zəngin musiqi albomunun, "Muğam ensiklopediyası"nın hazırlanması və digər tədbirlər xalqımızın yetirdiyi istedadlara dəstəkdir, zəngin irsimizin müasir dünyamıza təqdimatıdır, digər tərəfdən isə musiqinin dili ilə dünya mədəniyyətləri arasında dialoqun qurulmasıdır.

Son illərin ən böyük mədəniyyət hadisələrindən biri də 2019-cu ildə Azərbaycanın UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına evsahibliyi etməsi idi. UNESCO ilə əlaqələrin inkişafı sahəsində Azərbaycanın bir neçə tarixi abidəsi Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. Mehriban xanımın irəli sürdüüyü təşəbbüslər əsasında Heydər Əliyev Fondu son onilliklərdə bütün dünyada möhtəşəm layihələr həyata keçirmiş, Azərbaycan mədəniyyətinin, ölkəmizdəki multikultural mühitin, mədəniyyətlər arasında dialoq ənənələrinin dünyaya tanıtılmasında, görkəmli şəxsiyyətlərimizin zəngin irsinin təbliğində misilsiz rol oynamışdır.

Mədəniyyət diplomatiyası

Mədəniyyət sahəsində görülən işlər, atılan məqsədyönlü addımlar ölkəmizə mədəniyyət diplomatiyası sahəsində də böyük uğurlar qazandırmışdır. Bildiyimiz kimi,

son onilliklərdə mədəniyyət diplomatiyası anlayışından tez-tez istifadə edilir. Bu, insanlar arasında qarşılıqlı anlaşma yaratmaq məqsədində mədəniyyət və incəsənətin gücündən istifadədir.

Mədəniyyət diplomatiyası dövletlər və xalqlar arasında müxtəlif mədəniyyətlərin mübadiləsinin təminatıdır, qarşılıqlı dözümlülük üzərində dostluq körpüləri salır, mehriban qonşuluq əlaqələrinin qurulmasına geniş imkanlar yaradır. Müasir beynəlxalq münasibətlərdə mədəniyyət diplomatiyası hər bir dövlət üçün çox səmərəli siyasi strategiya alətidir. Müasir dövrdə heç bir dövlət mədəniyyət diplomatiyası və "yumşaq güc"dən faydalanmadan beynəlxalq aləmdə inkişaf və inteqrasiya edə bilməz.

Dövlət rəhbərimizin həyata keçirdiyi siyasətin nailiyyətləri sayəsində bu gün tarixinin ən qiymətli dövrünü yaşayan Azərbaycan dövləti mədəniyyət sahəsində həyata keçirdiyi düşünülmüş siyasətlə də beynəlxalq aləmdə zəngin potensialı və yüksək mədəniyyətə malik ölkə kimi nüfuz qazana bilib. Ölkəmiz qısa müddətdə ümumdünya mədəniyyət diplomatiyası cərəyanına fəal şəkildə qoşularaq, özünü mədəni mübadiləyə, xalqların mənəvi yaxınlığına açıq, ümumbəşəri mədəni irsin zənginləşdirilməsinə və qorunmasına qadir dövlət kimi tanıtmağı bacarıb, bu istiqamətdə ciddi nəticələr qazanıb. Xalqımızın milli-mədəni dəyərlərinin dünyada təbliği, mədəni və humanitar əlaqələrimizin genişlənməsi, əsrlər boyu bəşər mədəniyyətinə nadir töhfələr vermiş şəxsiyyətlərimizin müasir dünyaya təqdimatı Azərbaycanın xarici siyasət kursunun mühüm istiqamətidir.

Mədəniyyətin zəfəri

Vətən müharibəsindəki tarixi qələbəmiz mədəniyyət sahəsində də böyük dəyişikliklərin əsasını qoymuşdur. İşğaldan azad edilmiş Şuşa şəhəri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan olundu. Bülbülün, Nəvənin, Üzeyir bəy Hacıbəylinin büstləri yenidən Şuşaya qovuşdu. Bülbülün Şuşadakı ev-muzeyi bərpası tamamlandı. Şuşada aparılan quruculuq işlərinə paralel həyata keçirilən bütün bu işlər şəhərin mədəni həyatını da canlandırır, vandanların vurduqları yaraları sağaldır. Bütün bunlar 30 illik işğal dövründə Qarabağda, Şərqi Zəngəzurda dəhşətli vandalizm əməlləri törətmiş, dağıntılarla, qarətçiliklə öz miskin, saxtakar məhiyyətlərini ortaya qoymuş "haylar"dən fərqli olaraq Azərbaycan xalqının nə qədər mədəni, sivil, inkişaf, quruculuğa, tarixi-mənəvi dəyərlərə önəm verən xalq olduğunu bütün dünyaya göstərir.

Bu mənada Vətən müharibəsindəki qələbəmiz həm də mədəniyyətin zəfəridir.

Salam, Müslüm

Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə dövlət qayğısı həyata keçirilən mədəniyyət siyasətinin hər zaman mühüm istiqamətlərindən olmuşdur. Mədəniyyət xadimləri yaratdığı insanlardır, onların həssas münasibəti, yeni yaradıcılıq uğurlarına ruhlandıracaq diqqətə, xidmətlərinə görə layiqli qiymətə daim ehtiyacları var. Azərbaycanın mədəniyyət işçilərinin dövlət təltifləri ilə mükafatlandırılması, onların xatirəsinin əbədiləşdirilməsi bu diqqətin nümunəsidir. Hər bir xalq yetirdiyi mədəniyyət xadimləri ilə tanınır, öz potensialını onların yaradıcılığı ilə ifadə edir. Prezident İlham Əliyev bu xüsusda olan çıxışlarında dəfələrlə vurğulayır ki, Azərbaycan dünyada bizim ziyalılarımızdır - alimlərimiz, rəssamlarımız, şairlərimiz, yazıçılarımız, bəstəkarlarımızdır. "Azərbaycanı bu insanlar tanıdırlar. Bu insanlar cəmiyyətin apıcısı təbəqələridir, cəmiyyətin elitasıdır". Ona görə dövlətimiz hər zaman öz yaradıcı adamlarına böyük dəyər verir, onları dəstəkləyir, sənəti ilə bəşər mədəniyyətinin inkişafına zəngin töhfələr bəxş etmiş sənətkarlarımızın xatirəsinə xalq tutur.

Avqustun 17-də dünyəşöhrətli Azərbaycan müğənnisi Müslüm Maqomayevin Bakıda abidəsinin açılışı və 80 illik yubiley tədbirinin keçirilməsi buna bir nümunə oldu. Həm Dənizkənarı Milli Parkda abidənin açılışında, həm də eyni gündə axşam Yaşıl Teatrda keçirilən yubiley tədbirində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin şəxsən iştirakı, Müslüm Maqomayev haqqında xoş xatirələrinin bölüşməsi mədəniyyətə hörmət, diqqət və qayğının, səsimizi, sözümlü dünyaya yetirən sənət adamlarına verilən dəyərini ifadəsi kimi yaddaşlara yazıldı.

Müslüm Maqomayevin abidəsi üçün Bakının ən gözəl yerinin, Dənizkənarı bulvarının, unudulmaz "Mavi əbədiyyət" məhəmməd tərənnümü etdiyi dogma Xəzərin sahilinin seçilməsi heç də təsadüfi deyil. Azərbaycan, dogma paytaxtımıza bağlı olan hər bir dünya azərbaycanlının həyatında Bakı bulvarının özünəməxsus yeri var. Dövlət rəhbərimizin abidənin açılış mərasimindəki çıxışı zamanı ifadə etdiyi kimi, "Bulvarın gözəldir, Bakının mərkəzidir, Bakının tacıdır və bulvarda dahi sənətkarlarımızın ruhları dolacaq, o cümlədən Müslümün. Ona görə bu abidəyə yaxınlaşan bizim vətəndaşlarımız "Salam, Müslüm" deyəcək və Müslüm əbədi yaşayacaqdır".

Böyük sənətkar, ləyaqətli insan, etibarlı dost

Müslüm Maqomayev xalqımızın adını hər zaman qürurla andığı böyük azərbaycanlılardır. Prezident İlham Əliyev abidənin açılış

mərasimindəki çıxışı zamanı Müslüm Maqomayevin sənət uğurunu təcəssüm etdirən iki faktı xüsusi xatırladı. Hələ 30 yaş olmadan o, Azərbaycanın Xalq artisti adına layiq görülmüşdür. 31 yaşında isə artıq Sovet İttifaqının Xalq artisti idi. "Estrada ifaçısı üçün bu, nadir bir hadisədir. Bütövlükdə Müslümün səsi Allah vergisi idi, özünəməxsus ifa tərzini fəniyəm idi. Nə o vaxt, nə də bu gün onun səviyyəsinə hələ ki, qalxan olmamışdır", - dedi Azərbaycan Prezidenti.

Əlbəttə, bu nadir istedadın düzgün qiymətləndirilməsində və istiqamətləndirilməsində, dəstəklənməsində onun yenice parlamağa başladığı illərdə Azərbaycan rəhbərlik edən Ümummilli Lider Heydər Əliyevin böyük rolu vardı. Əsl sənəti bütün ruhu ilə hiss edən Ulu Öndər Müslüm Maqomayev - Azərbaycan torpağının bu parlaq ulduzunun fitri istedadı ilə qürur duyurdu, ona sənət yollarında daim dəstək olmağa çalışırdı. "Artıq gənc yaşlarında ümumittifaq şöhrəti qazananda, əlbəttə ki, atam Heydər Əliyev də onun fəaliyyətinə çox böyük diqqət yetirirdi, böyük qayğı göstərirdi. Deyə bilərəm ki, ona atalıq qayğısı göstərirdi. Çünki onu həm böyük müğənni kimi, həm də çox gözəl insan kimi tanıyırdı. Hər birimiz Müslümü möhöz həm böyük sənətkar, müğənni, bəstəkar və ən başlıcası, gözəl insan, ləyaqətli insan, çox etibarlı dost kimi tanıyırdıq", - deyə Azərbaycan Prezidenti qeyd etdi.

Müslüm Maqomayevin milli musiqi mədəniyyətimizin inkişafındakı xidmətləri müstəqillik dövründə də hər zaman yüksək qiymətləndirilmiş, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasının ali mükafatları olan "Şöhrət" və "İstiqlal" ordenləri ilə təltif olunmuşdu.

Vətən sevgisinin himni

Repertuarında müxtəlif dillərdə oxuduğu 600-dən çox əsər olan müğənni həm də gözəl bəstəkar, dilçilikdə dolaşan unudulmaz nəğmələrin müəllifi kimi tanınırdı. Onun doğulub boya-başa çatdığı torpağa bağlılığı, tükənəz möhəbbəti yaradıcılığında da öz ifadəsini tapırdı. Müslüm Maqomayevin Azərbaycanca, Odlar Yurduca, Xəzər dənizinə həsr edilmiş, eyni zamanda bəstələdiyi mahnılar əzəmətli olduğu qədər də Vətən sevgisi ilə dolurdu. Onun Xalq şairi Nəbi Xəzrinin sözlərinə yazdığı və hər zaman sevgi-sevə dinlədiyimiz "Azərbaycan" mahnısı isə ölkəmizə itaf edilmiş ən gözəl əsərlərdən biri kimi hər bir dünya azərbaycanlınının Vətən möhəbbətinin himni-nə qeyriyyəsidir.

"Azərbaycan" nəğməsinin bu qədər gözəl, ürəkdan alınması və Müslüm Maqomayevin həmin nəğməni belə şövqlə oxuması ondan irəli gəlirdi ki, böyük sənətkarın qəlbli Azərbaycan sevgi ilə döyünürdü. Dövlət rəhbərimiz də onun öz doğma Vətəninə çox bağlı bir

insan olduğunu vurğuladı: "Baxmayaraq ki, öz fəaliyyətini daha çox Moskvada və Sovet İttifaqının digər şəhərlərində qastrollarda keçirirdi, ancaq hər il bir neçə dəfə Bakıya gəlirdi, həm konsertlər verirdi, həm də ki, burada öz dostları ilə tomasda olurdu. O cümlədən həm Moskvada, həm Bakıda bizim çoxlu görüşlərimiz və çox səmimi münasibətlərimiz olub".

"Onlar bizim evimizin çox əziz qonaqları idi"

Müslüm Maqomayev haqqında fikirləri Prezident İlham Əliyevin dilindən eşitmək çox böyük maraq doğurur. Çünki onun haqqında deyilənlər sadəcə sənətə, sənətkarə böyük dəyər verən dövlət rəhbərinin xalqımızda görkəmli səhnə xadimi haqqında öz düşüncələrini bölüşməsi deyil, eyni zamanda çox gənc yaşlarından Müslüm Maqomayevi və onun həyat yoldaşı, tanınmış opera müğənnisi Tamara Sinyavskayanı yaxından tanıyan, Heydər Əliyevin, unudulmaz oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanımın ailə ocağında onları tez-tez qonaq gören cənab İlham Əliyevin bu sənətkarlar haqqında xoş, işıqlı xatirələrini bölüşməsi kimi yadda qalır. "Hər birimizin Müslüm haqqında öz xatirələri var, o cümlədən mənəm də. Mən yeniyətmə yaşlarımdan Müslümü və Tamaranı tanıyıram. Onlar bizim evimizin çox əziz qonaqları idi. Bir çox gözəl xatirələrim var. Əlbəttə ki, hər il avqust ayında Müslüm və Tamaranı biz öz evimizdə qarşılayaraq, Müslümün ad gününü evimizdə qeyd edirdik. ...

Bizim aramızda yaş fərqi böyük olsa da, bu, heç vaxt hiss olunmurdu. Çünki biz uzun illər dostluq əlaqələri saxlayırdıq və son görüşümü də Mehribanla Moskvada Müslümün və Tamaranın evində xüsusilə xatırlayıram. Artıq Müslümün səhəti o qədər də yaxşı deyildi, problemlər var idi, ancaq buna baxmayaraq, bizi çox səmimiyyətlə qarşıladı və biz bir neçə saat onların evində olarkən çox səmimi söhbətlər etdik, keçmiş xatırladıq, atamı, rəhmətlik anamı xatırladıq, o gözəl günləri xatırladıq və Mehribanla çox duyğulanırdıq. Bildiyim kimi, son illər Müslümün ayaqlarında müəyyən problemlər var idi. Ancaq o qədər səmimi atmosfer var idi ki, hətdə sonra böllü oldu, uzun illər evdən çıxmayan Müslüm bəyər çıxdı, bizi yola saldı. Ağlımıza gəlməzdi ki, bu, bizim son görüşümüz idi".

Bakı onunla heç bir zaman vidalaşmayacaq

Bakıya canı-qanı ilə bağlı olan böyük sənətkarın ömür-günü yoldaşı Tamara Sinyavskaya ilə tanışlığı da dogma paytaxtımıza olmuş, bu iki böyük sənətkarın bir-birinə bağlılığı, sevgi hekayəsi əfsanəyə çevrilmişdi. Heykəlin açılışında və yubiley tədbirlərində Tamara xanımın, Müslüm Maqomayevə eyni yaradıcılıq dövrünü paylaşan digər sənətkarlardan iştirakı, yaranan xoş, səmimi vaxt bu tədbirlərə xüsusi dəyər qatırdı.

Müslüm Maqomayevin Bakıda ucalan abidəsi, insanların ona olan sevgisi hələ sağ ikən tarixə çevrilmiş, böyük sevgi qazanmış sənətkarın əbədiyyət ömrünü təcəssüm etdirir, belə insanların öz əsərləri ilə daim yaşadıqlarını, nəsilərin yaddaşında canlı qaldıqlarını göstərir.

"Bu gün biz əbədin açarın mən dedim ki, indi söhbətim "Əlvida, Bakı" mahnısı vətəndən az öncə onun tərəfindən yazılıb və mən onu ilk dəfə Bakıda, filarmoniyanın binasında keçirilən Müslümün vidalaşma mərasimində dinlədim, o, mənə çox təsir etdi", - deyə Azərbaycan Prezidenti yubiley mərasimindəki çıxışında bildirdi: "Çünki o, şəhərlə, dostları ilə, həyatı ilə vidalaşdı. Bu mahnıyı yazmaq ona necə çətin olduğunu, onun hansı hisslər keçirdiyini yalnız təxmin etmək olar. Əlbəttə, bu bərədə dənizsərkən mən dedim, burada ucalan bu abidə onu göstərir ki, Bakı onunla heç vaxt vidalaşmayacaq və heç bir zaman vidalaşmayacaq. O, bizimlədir".

Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi mədəniyyət siyasəti, xalqımızın yetirdiyi belə böyük sənət adamlarına diqqət, onların xatirəsinin uca tutulması, paytaxtımızda və ölkəmizin digər məkanlarında ucalan abidələrin dövlətimizin qədrini, ləyaqətini, sənətə, sənətkarə verilən qiyməti göstərir və bu əbədi irsi işığında xalqımızın səsinə, sözünü dünyaya yetirən yeni-yeni istedadlarımız yetişir.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*

Laçın 30 ildən sonra ermənilərdən tam boşaldıldı

Vətən müharibəsində qazanılan zəfərdən sonra erməni işğalından azad edilmiş ərazilərdə aparılan tikinti-quruculuq və bərpa işləri, habelə bölgədəki şəhər və kəndlərin mərhələli şəkildə erməni separatçılarından təmizlənməsi hər kəsdə qürur doğurur. Bu sıradan olan xoş xəbərlər arasında bu günlərdə Laçın rayonunun 30 ildən sonra ermənilərdən azad edilməsi də var. Bu, ölkə ictimaiyyətində, xüsusən də laçınlılarda xoş vaxt yaradır.

Təxminən 1 il 9 ay bundan əvvəl Ermənistan silahlı qüvvələr birləşmələri 30 ilə yaxın işğal altında saxladığı Laçın rayonu torpaqlarından qovulsalar da, dağda-dərədə, meşədə, kənddə, rayonda qalanlar da oldu. O sıradan Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Laçında da.

Dövlət başçısının uğurlu diplomatiyası nəticəsində Laçın şəhərində, Zabux və Sus kəndlərində işğal dövründə Ermənistanın törətdiyi hərbi cinayətin - qanunsuz məskunlaşdırmanın nəticələrini aradan qaldırılması ilə bu yerlərin haqiqi sahiblərinin yenidən doğma yurda qayıtmasına imkan yarandı.

"Biz Laçına qayıtmalıyıq, Zabuxa, Susa qayıtmalıyıq. Mən artıq "Qaçqınkom"a göstəriş verdim. Laçın şəhərinin, Sus, Zabux kəndlərinin camaatı ilə əlaqə saxlasınlar. Biz yaxın zamanlarda onları öz doğma yerlərinə qaytaracağıq". Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində öz əksini tapan bu fikirlər ölkə ictimaiyyətində növbəti qayıdış sevinci və güvən hissi yaradıb. Avqustun 13-də bununla əlaqədar Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsində işğaldan azad olunmuş Laçın şəhərinə, eləcə də rayonu Zabux və Sus kəndlərinə yerli sakinlərin qayıdışının təşkili ilə əlaqədar mətbuata çıxış etdi. Dövlət başçısının bu açıqlamasından sonra Laçından, Zabuxdan, Susdan və rayonu digər ərazilərindən olan insanlar tam başqa ovaqdadırlar, sevincdən, necə deyirlər, özlərinə yer tapırlar. Bu sevincə çalar qatan həm də Laçından, Zabuxdan, Susdan ermənilərin köçünün sona yetməsidir. Xatırladaq ki, Zabux və Sus kəndləri Laçın şəhərinin mərkəzinə yaxın məsafədə yerləşir. Zabux inzibati ərazi vahidi kimi 4 kəndi - Zabux, Sus, Qızıla və Böyük kəndlərini özündə birləşdirir. Vaxtilə bu kəndlərin heç birində erməni əhalisi yaşamayıb. Bu ərazilər 1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvə birləşmələri tərəfindən işğal olunduqdan sonra Suriyadan, Livandan köçürülən ermənilər üçün yeni evlər tikilmiş, burada qanunsuz məskunlaşdırılma aparılmışdır. Bu isə hərbi cinayətdir, qanunsuz məskunlaşma Cenevrə konvensiyalarının ciddi şəkildə pozulması ilə bərabər, Ermənistan üçün beynəlxalq hüquq məsuliyyəti yaradır.

10 noyabr 2020-ci il Bəyanatından sonra bu kəndlərin Azərbaycan Ordusunun nəzarətinə keçməsi səbəbilə artıq orada qanunsuz məskunlaşdırılan ermənilərin köçünə neçə vaxtdır start verilib. Bununla da BMT, digər beynəlxalq təşkilatlar, dünya dövlətləri tərəfindən Azərbaycan Respublikası ərazisi kimi tanınan Laçın şəhəri, Zabux və Sus kəndləri on illərlə davam edən işğal müddətində qanunsuz məskunlaşdırılan erməni fəzminə azad olunub. İşğal dövründə kənddəki ermənilərin qərnəsi "meri" olmuş Mixtar Nərsesyan KİV-ə açıqlamasında bildirdi ki, 2020-ci il savaşıdan sonra Susa qalan 11 ailənin hamısı artıq kəndi tərk edib. Yalnız bir tənha qadın qalıb ki, o da Qarabağda yaşamaq arzusunda olduğunu ifadə edib.

Bu prosesdə də erməni xisləti özünü göstərdi. Təhlükəsizliklərinə Azərbaycan hökuməti tərəfindən hər cür şərait yaradılmasına baxmayaraq, onlar köçdükləri evi yandırdı, ağacları kəsir, qaz, işıq və su xətlərini darmadağın edir, meşələrə, otluqlara od vururlar. Susun qondarma "icma başçısı" açıqlamasında onu da təsdiqləyib ki, "türklər orada yaşaya bilməsin" deyər, bütün binaları mümkün qədər uçuraraq yaşayış üçün yararlı vəziyyətə salıblar...

Göründüyü kimi, dünya ictimaiyyətinin gözü qarşıda ermənilərin Laçın və ətraf kəndlərdə törətdikləri yanlışlar, həyata keçirdikləri talan və dağıntılar hər şeydən öncə əsl erməni simasını və nadanlığını ortaya qoyur.

Xatırladaq ki, Azərbaycan tərəfi Laçın rayonunun Zabux və Sus kəndlərində, Laçın şəhərində qanunsuz yaşayan ermənilərə həmin əraziləri boşaltmaq üçün avqustun 25-nə kimi vaxt vermişdi. Ermənilər bu tələb qarşısında Laçını, Zabuxu və Susu tərk etməli olublar. Son məlumatlara görə, Laçın, Zabux, Sus tamamilə ermənilərdən azad edilib. Artıq laçınlılar köç əhvali-ruhiyyəsinə kökləniblər, çoxları ev yavaşına, yorğan-döşəyinə, necə deyirlər, çəkiddə yüngül, qiymətə ağır nə varsa hazırlayıb "Laçına gedirik" kəlməsini gözləyirlər. Bu ovaqla laçınlılar kütləvi informasiya vasitələrinə, habelə internet saytlarına üz tutaraq bu sevinci hər kəsə bölüşməyə, heç vaxt xəyallarına belə getməyiblərdikləri bu xəbəri reallığa çevirənlərə minnətdarlıqlarını bildirmək üçün müsahibələr verir, bundan da ürəkləri soyumayanda aidiyyəti qurumlara rəsmi məktub yazıb, teleqram vururlar. İstər poçt, istərsə də internet vasitəsilə "Azərbaycan" qəzetinə ünvanlanan bu qəbilədən olan teleqram və müraciətlərin sayı onlardır. Laçın rayon Zabux kənd sakinisi Əliyev Allahverdi Əşrəf oğlu doğma yurdlarının işğaldan azad olunmasına görə, Prezident, Müzofər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya, torpaqlarımızı işğaldan qurtaran rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, qəhrəman əsgər və zabitlərimizə bütün laçınlıların istəyinə rəğmən minnətdarlıqlarını ifadə edib, Allahdan şəhidlərimizə rəhmət, qazılırimizə şəfa diləyib. O qeyd edib ki, Zabuxa qayıtdıqdan sonra qurub-yaradacaqlar, əvvəlkindən də yaxşı yaşayacaqlar.

Görünür odur ki, Azərbaycanın gücü, əzmi və qətiyyəti sayəsində üçtərəfli Bəyanatın müddəaları mərhələli şəkildə icra edilir. Möhöz bu qarşılaşılmaz gücə duruş götürə bilməyən ermənilər Laçını, Zabux və Susu tərk etməyə məcbur ediliblər. Bununla da ermənilər bir daha anladılar ki, biz tarixi torpaqlarımıza qayıdacağıq, özü də hər bir guşəsində. 30 ildən sonra reallaşan bu qayıdış yaddaşlara əbədlilik yazılacaq və əsrlər sonra doğulacaq körpələr bu böyük olayı qadırdan qürur və fəxarətlə söhbət açacaqlar. İnşallah, bu köç davamlı olacaq və yaxın zamanlarda Laçın rayonunun digər kəndlərindən olan sakinlər də öz doğma yurdlarına, evlərinə qayıtmağın sevincini yaşayacaqlar.

*Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"*

Ölkəmizin idman uğurları

Türkiyənin Konya şəhərində başa çatmış, idmanın birləşdirici gücü ilə həmrəyliyi inkişaf etdirməyi qarşısına məqsəd qoyan V İslam Həmrəyliyi Oyunları bir daha dünyaya müsəlman dövlətlərinin birliyi nümayiş etdirdi. Əminliklə demək olar ki, İslam ölkələrinin bir-birinə daha da yaxınlaşdırın, birləşdirən, mehribanlaşdırın, birləşdirən, mehribanlaşdırın birliyi haqqətən əsl bayrama çevrildi.

İdmançılarımızın himayədarı olan Prezident İlham Əliyev önəmsinə sadiq qalaraq oyunlardan öncə də, sonra da Azərbaycan nümayəndə heyətini dəstəkləyərək və hər iki mərasimə atletlərimizə stimül verər, növbəti yarışlara ruhlandırır.

Konyadakı görüş zamanı Prezident əmin olduğunu bildirdi ki, hər zaman olduğu kimi, bu turnirdə də Azərbaycan idmançıları ölkəmizi layiqətlə təmsil edəcəklər. Artıq bizim idmançılar bütün beynəlxalq yarışlarda öz güclərini təsdiqləyiblər. Azərbaycan bu gün dünyada güclü idman ölkəsi kimi tanınır və idmançılarımızın qələbələri həm Olimpiya oyunlarında, həm də dünyaya, Avropa çempionatlarında artıq adı hala çevrilib. Azərbaycan azarkeşləri də bir növ buna gürşəblər.

Görüşdə İlham Əliyev Vətən müharibəsindəki zəfərimizdən də söz açaraq idmançılarımıza qələbələrə ruhlandırır. Prezident qeyd etdi ki, ilk dəfə olaraq Azərbaycan idmançıları İslam Həmrəyliyi Oyunlarında qalib ölkəni təmsil edəcəklər. Bu, hamımız üçün böyük qürurverici hadisədir: "Çünkü biz artıq müzəffər xalqın nümayəndələri, qalib ölkənin nümayəndələri kimi bu oyunlarda iştirak edəcəyik. Döyüş meydanlarında əldə edilmiş qələbə idman yarışlarında da özünü əks etdirəcək. Bir sözlə, əziz idmançılar, mən siz ürəkdən salamlayıram, siz uğurlar arzulamaq istəyirəm. Əminəm ki, hər zaman olduğu kimi, Azərbaycan idmançıları, qalib ölkənin şöhrətini yüksək səviyyədə yaşayacaq və siz Vətənə qələbələr, müvəffəqiyyətlər, uğurlarla qaydaycasınız".

Yarışların gedişatı, Azərbaycan atletlərinin uğurlu çıxışları onu göstərdi ki, Prezidentin qürur dolu çıxış idmançılarımızda haqqətən də böyük ruh yaradıb. Oyunlarda inamla çıxış edən atletlərimizin nailiyyətləri idman tariximizə qızıl hərfərlə yazıldı. Azərbaycan bu oyunlarda 99 medalla bitirdi və 56 ölkə arasında 4-cü yeri tutdu. Medallardan 29-u qızıl, 36-si gümüş, 34-ü bürüncdür.

Zəfərlərin davamı gələcək

Prezident İlham Əliyev qalib ölkənin idmançıları yeni nailiyyətlərə həvəsləndirdi, federasiyalara isə ciddi tapşırıq və tövsiyələrini verdi

Qeyd edək ki, Azərbaycan yığması medalları 19 növdə - gümüş (8 qızıl, 8 gümüş, 7 bürünc), bədii gimnastika (5 qızıl, 2 gümüş, 1 bürünc), cüdo (2 qızıl, 3 gümüş, 2 bürünc), aerobika (2 qızıl, 3 gümüş), qılıncoyuna (2 qızıl, 2 gümüş, 2 bürünc), taekvondo (1 qızıl, 2 gümüş, 2 bürünc), idman gimnastikası (1 qızıl, 2 gümüş, 1 bürünc), atletika (1 qızıl, 2 gümüş), kikkboxinq (3 qızıl, 5 gümüş, 7 bürünc), üzgüçülük (1 qızıl, 1 gümüş, 1 bürünc), 3X3 basketbol (1 qızıl, 1 gümüş), stend atıcılığı (1 qızıl, 1 gümüş), ağırılıqaldırma (1 gümüş, 3 bürünc), həndbol (1 gümüş), karate (1 qızıl, 2 gümüş, 3 bürünc), para-oxatma (2 bürünc), para-sport (1 bürünc), voleybol (1 bürünc) və futbolda (1 bürünc) əldə edib.

Prezidentin söylədiyi kimi, qalib ölkənin idmançıları qəhrəman kimi mübarizə aparıb bayrağımızı ön yüksək kürsülərdə dalğalandırdılar. Döyüş meydanlarında əldə edilmiş qələbə idman yarışlarında da özünü əks etdirdi. Azərbaycan idmançıları İslam İttifaqı Vətənə zəfərlə qayıtdılar.

Avqustun 22-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında notio əldə etmiş idmançıları təbrik etdi. Konyadan Vətənə böyük qələbə ilə qayıtdıqları və ölkəmizin idman şöhrətini bir daha yüksək səviyyəyə qaldırdıqları vurğulayan dö-

lət başçısı, bu münasibətlə atletlərimizi ürəkdən təbrik edib və əldə edilmiş nailiyyətlərlə bağlı onlara öz təşəkkürünü bildirdi: "Əminəm ki, Azərbaycan xalqı sizinlə fəxr edir. Çünki bütün dünyaya bir daha göstərmisiniz ki, Azərbaycan idman ölkəsidir, Azərbaycan idmançıları öz gücü ilə seçilən idmançılardır. V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında dördüncü yeri layiq görülmək çox böyük nailiyyətdir. Bu nailiyyət onu göstərir ki, bizim əvvəlki uğurlarımız təsadüfi xarakter daşıyırdı. Bəliyiniz kimi, beş il bundan əvvəl Bakıda IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarında komandamız birinci yeri layiq görülmüşdür. Bu da təbii idi. Çünki öz doğma divarları həmişə idmançılara əlavə kömək göstərir. Bu dəfə isə çox gərgin mübarizə notisində bir dördüncü yeri layiq görüldük. Onu da bildirməliyəm ki, oyunlarda ölkələrin ən güclü idmançıları iştirak etdirdilər. Bizim idmançılarımız 99 medal qazanaraq, - onlardan 29-u qızıl medaldır, - bir daha ölkəmizin gücünü göstərmişlər".

İslam İttifaqı açılış günündə idmançıları görüşünü xatırladan İlham Əliyev atletlərimizin etimadını doğrultduqlarını qeyd edərək vurğuladı ki, bu oyunlarda növbəti bütün müsəlman ələmi, dünya bir daha idmançılarımızın gücünü görmüş oldu. Hər dəfə bayrağımızı qaldıranda, himnimiz səslənəndə hər bir

Azərbaycan vətəndaşı haqlı olaraq qürur hissi keçirir və hər qələbə bir daha bizim şöhrətini artırır: "Mən sizinlə Konyada görüş zamanı deşdim ki, sizin üzünüzə əlavə məsulyyət düşür. Çünki siz bu oyunlarda qalib ölkəni təmsil edəcəksiniz. Bu həm çox qürurverici amildir, eyni zamanda böyük məsuliyyətdir. Bu məsuliyyəti dərk edərək siz ölkəmizi layiqətlə təmsil etməlisiniz. Baxmayaraq ki, əfsuslar olsun, bəzi hallarda hakimler sizə qarşı ədalətəməməmişlər, qərəzli olmuşdular. Mən imkan daxilində yarışları izləyirdim və gördüm ki, bizim idmançılarımıza qarşı nə qədər böyük ədalətsizlik göstərilir. Amma buna baxmayaraq, siz təmkinlə, həm özünü, həm də ki, məşqçiləriniz çox düzgün addımlar ataraq öz gücünüzü sübut etməyə çalışmışınız və buna nail olmuşunuz".

Oyunların qarşıdakı ölkədə keçirilməsinə özünü çox rahat hissi etdiyini vurğulayan Prezidentin dediyinə görə, hər bir idmançı özünü öz evindəki kimi hissi edib. Açılış mərasimində yaşanan olay isə bunu bir daha təsdiqlədi. Azərbaycan komandası stadionda daxil olanda möhtəşəm alqış sədalari hər kəsi duyğulandırdı. Bu əsl qarşılaşma idi. Stadionda on minlərlə tamaşaçı Azərbaycan komandasını öz doğma komandası kimi qarşıladı.

Son vaxtlar bir neçə federasiyada dəyişikliklər baş verdiyini deyən dövlət başçısı bu prosesin təbii və qaçılmaz olduğunu bildirdi və qeyd etdi ki, uğurlarımızın əsas şərtlərindən biri birlikdir. Bəzi federasiyalarda durğunluğun hökm sürməsi, noticələrin əldə edilməməsi, bəzi idmançıların, ümumiyyətlə, beynəlxalq yarışlardan məhrum edilməsi vəziyyətin ürəkaçan olmadığını göstərir və yeni təkanə ehtiyac duyulub. Ona görə də federasiyalarda və Gənclər və İdman Nazirliyində baş vermiş dəyişikliklər idman itimayətini təzədən yüksək qiymətləndirilib. Çünki noticələr göz qabağındadır.

Prezident həmçinin tapşırıq və tövsiyələrini də verərək qeyd etdi ki, idmana cavabdehlik daşıyan qurumlar idmançılarla daim bir yerdə olmalıdırlar, hər bir idmançıni tanımalıdırlar, onun problemləri ilə məşğul olmalıdırlar. Əsas odur ki, Azərbaycanın idman itimayətini möhkəmləndirmək üçün hər bir idmançıni qüvvə kimi bir nöqtəyə vursun. Hər zaman bu, diqqət mərkəzində olan məsələ idi ki, Milli Olimpiya Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi, federasiyalar, klublar, idman cəmiyyətləri bir nöqtəyə vursunlar, komanda səklində fəaliyyət göstərsinlər və birlik olsun. Elə uğurlarımızı şərtləndirən də bu birlikdir.

Dövlət başçısı idmanda seleksiya işlərindən, istedadlı uşaqların həm güclü idmançı, həm də layiqətlə vətəndaş kimi yetişdirilməsinə vacibliyindən də danışıraq dedi ki, peşəkar idmançıları yetişdirmək asan məsələ deyil. Çünki məşqçilər, idman mütəxəssisləri çox böyük əmək sərf edirlər, seleksiya işləri çox düzgün aparılmalıdır. Bölgələrimizdə çox böyük istedadlar var, uşaqlar, yeniyetmələr, sadəcə olaraq, onları seçib tapmaq, idmana cəlb etmək lazımdır. "Bu gün Azərbaycanda idmana və xüsusilə idmançılara olan münasibət əminəm ki, gəncləri, uşaqları da idman bölmələrinə gətirəcək. Çünki həm idmanla məşğul olmaq üçün şərait var, - təkcə bölgələrdə 50-yə yaxın olimpiya idman kompleksi fəaliyyət göstərir, - biz Bakıda Avropa Oyunlarını, dünya çempionatlarını keçirmişik. Yəni, bütün imkanlar var və idman bölmələrinə gələn uşaqları seçib onları yetişdirmək lazımdır, həm güclü idmançı kimi, həm layiqətlə vətəndaş kimi. Bu da çox vacib məsələdir. Mən çox şadam, çox sevinirəm ki, bizim idmançılarımız, ölkəmizi dünyada layiqətlə təmsil edən idmançılar məisətdə də nümunəvi davranışla fərqlənirlər. Bu, çox vacibdir. Həm təvazökarlıq, həm Vətənə bağlılıq, milli dəyərlərə bağlılıq, fiziki güc, mənəvi güc. Çünki fiziki güc, necə deyirlər, mənəvi gücü də gücləndirir".

İlham Əliyev 2024-cü ildə Fransanın paytaxtı Parisdə keçiriləcək 33-cü Olimpiyada hazırlıq məsələsinə də diqqət yetirərək qarşıda duran Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq üçün əzəmətli vaxt qaldığını söyləyib. Ona görə də idmançılarımıza tövsiyə verərək diqqətə çatdırıb ki, bir qədər dincəldikdən sonra yaxın aylarda artıq hazırlığa başlamaq lazımdır, ondan sonra təsnifat turnirləri başlayacaq, komandamız formalaşacaq. Yəni indi bütün idman qurumlarının əsas məqsədi Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq olmalıdır: "Mən əminəm ki, bütün idman qurumları burada da öz vəzifə borclarını bilirlər, yaxşı dərk edirlər və beləliklə, Yay Olimpiya Oyunlarında biz ölkəmizi layiqətlə təmsil edəcəyik".

Azərbaycan bayrağının Qarabağda, Zəngəzürdə, idman arenalarında dalğalandığını deyən Prezident bunun əbədi olacağına əmin idi. İgid oğullarımız savaş meydanında bayrağımızı işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda ucaldırdı kimi, idmançılarımız da beynəlxalq yarışların yüksək kürsülərində çıxıb himnimizi səsləndirirlər. İlham Əliyev vurğuladı ki, bu uğurları qazanmaq üçün Vətənə sevgi, öz peşinə sədəqət, yorulmaz fəaliyyət, həzrlıq lazımdır. Çünki hazırlıq olmadan heç bir notio olmur, nə siyasi, nə idmanda, nə həyatda: "Siz artıq bir daha Azərbaycan şöhrətini ucaltmışınız və necə ki, bu gün bayrağımız Qarabağda, Zəngəzürdə dalğalandı, idman arenalarında da dalğalandı, əminəm ki, əbədi dalğalanacaq".

Görüşdən sonra Prezident İlham Əliyev "Türkiyənin Konya şəhərində keçirilən V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında ən yüksək noticələr göstərmiş Azərbaycan Respublikası idmançıları, onların məşqçilərinin və idmançıların oyunlara hazırlığı prosesində iştirak etmiş digər mütəxəssislərin mükafatlandırılması haqqında" sərəncam imzalayıb. Qərara əsasən, oyunlarda ən yüksək noticələr göstərmiş idmançılar, onların məşqçiləri və idmançıların oyunlara hazırlığı prosesində iştirak etmiş digər mütəxəssislərin mükafatlandırılması üçün 2022-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin Ehtiyat Fondundan Gənclər və İdman Nazirliyinə 10 milyon manat vəsait ayrılıb.

Uğurlarımız davamlı olsun, qalib ölkənin qalib idmançıları!

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Unikalılığı ilə Qafqaz bölgəsində seçilən Diri Baba türbəsi

Xalqımızın yüz illərdir ki, müqəddəs hesab edib ziyarətinə getdikləri misilsiz abidələrdən biri də Diri Baba türbəsidir. Abidə Şirvan-Abşeron memarlığına aiddir. Orta əsr Azərbaycan memarlığının ən diqqətçəkən nümunələrindəndir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva avqustun 12-də Qobustan rayonuna səfər zamanı Diri Baba türbəsinə turizm infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı aparılan yenidənqurma işləri ilə tanış oldular.

Bakı-Şamaxı magistral yolunun 1,5 kilometrliyində yerləşən, 1402-ci ildə Şirvanşah hökmdarı I İbrahimin əmri ilə tikilən Diri Baba türbəsi dövlət mühafizəsinə götürülmüş ölkə əhəmiyyətli memarlıq abidəsidir. Sufi şeyxlərindən birinin şərifinə tikilən türbənin bir hissəsi qaya içərisində yerləşdiyindən Qafqazın ən nadir abidələrindən hesab olunur. İkimörtəbli türbə, yaxınlığında yerləşən bir neçə mağara və kəha, Orta əsrlərə aid qəbiristanlıq və qədim türbə qalıqları birlikdə vahid bir kompleks əmələ gətirir.

Türbə Azərbaycanın şimal-qərb turizm dəhlizində birinci vacib dayanacaq kimi, il ərzində xeyli sayda turist qəbul edir. Ərazidə turizm imkanlarının yaradılması yerli sahibkarlığın və icma əsaslı turizm dəyər zəncirinin formalaşmasına və regional turizm klasterinin yaranmasına töhfə verəcək.

Abidənin tarixi-mədəni əhəmiyyəti ilə yanaşı, turizm potensialı qiymətləndirilərək, həmçinin antropogen və təbii amillərin təsiri ilə deqradasiyaya uğramasını qarşısını almaq məqsədilə Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən burada bir sıra infrastruktur və bərpa işləri aparılıb. Ərazidə bulaq, qurbangah və söhbətgah tikilib, meydan döşəməsi yenilənib, türbəyə qalxan pilləkənlər yenidən üzlənib, ərazi abadlaşdırılaraq oturmaqalar quraşdırılıb. Eyni zamanda türbədə gecə işıqlandırılması təmin edilib, kommunikasiya xətləri qurulub və yenilənib. Bununla bərabər, sel sularını axıdan kanal bərpa olunub, türbə kompleksinin ətrafı çəpərlənib, həmçinin 20 yerlik avtodyanacaq tikilib.

Burada XV əsrə aid və abidənin ayrılma-razıq hissəsi olan tarixi qəbiristanlığın ərazisində 40 qəbir tədqiq edilib və anotasiyaları hazırlanıb. Qəbiristanlığın ərazisi abadlaşdırılıb. Şeyxlərdən birinin türbəsi aşkar edilərək arxeoloji işlər aparılıb. Abidənin ətrafındakı 8 mağara tədqiq olunub, onlardan bir neçəsi turistlərin ziyarət edə bilməsi üçün təmizlənərək hazır vəziyyətə gətirilib. Bu abidənin daş kitabəsi tədqiq edilərək rəqəmsal surəti çıxarılıb.

Prezident İlham Əliyev Basqal qəsəbəsində Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində Qobustan rayonundakı Diri Baba türbəsinə aparılan yenidənqurma işlərindən də danışdı. Dövlət başçısı vurğuladı: "Bir müddət bundan əvvəl mənim tərəfimdən göstəriş verilmişdir ki, bu tarixi abidəni bərpa edilsin, onun ətrafında turizm infrastrukturunu yaradılsın. Diri Baba türbəsi öz unikalılığı ilə bütün Qafqaz bölgəsində seçilir. Yaşı 500 ildən çox olan bu türbə əsrlər boyu Azərbaycan xalqı tərəfindən müqəddəs yer kimi tanınıb. Əlbəttə ki, bizim borcumuzdur ki, bu qədim tarixi abidəni yaşadaq, ona yeni həyat verək, bərpa edək. Onun ətrafında mövcud olan şərait də müasir standartlara cavab verməlidir".

Qeyd edək ki, türbə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2 avqust 2001-ci il qərarı ilə ölkə əhəmiyyəti tarix və mədəniyyət abidəsi kimi qorunur.

Nəhəng "qartal yuvası"na bənzəyən memarlıq nümunəsi

Orijinal memarlıq xüsusiyyətləri, tikinti kompozisiyasının bənzərsizliyi və təbii təbiətə bağlılığına görə Azərbaycan me-

marlıq tarixində xüsusi yer tutan Diri Baba türbəsinin mərtəbələrini bir-birindən ayıran dekorativ yazı kömərində onun tikilmə tarixi qeyd edilib: "Hicri 805-ci ildə (eramızın 1402-ci ilində) Şirvanşah Şeyx İbrahimin əmri ilə tikilib".

Günbəzin içəri tərəfində beş yerdə məmarın adı qeyd olunsa da, baxımsız qaldığı vaxtlarda həmin hissələr silinib. Divarlarda sadəcə, "Ustad Hacı oğlu" yazısı qalıb. Şirvanı qonşu ölkələrə bağlayan karvan yolunun yaxınlığında yerləşən Diri Baba türbəsi əsrlər boyu səyyahların da marağına səbəb olub. XVII əsrin 30-cu illərində Qolştin səfərlərinin İran sahilindəndən elçisi Adam Oleari, XVII əsrin sonlarında Mərəzədən keçən holland səyyahı Kornelius Devrin və digər səyyahlar yol qeydlərində abidədən bəhs edib və rəsmini çəkiblər. Rəsmlərdə türbənin təsviri tam əks olunub. Amma əsrlər ötdükcə abidənin görkəmi dəyişib.

XVII əsrdə Mərəzəyə səyahət edən türk səyyahı Övləy Çələbi Diri Baba barədə yazıb: "Pir Mərizat Sultan mənzilində bu haqiqət piri asitəsinə mehman oldu. Pir "Mərizat" adını daşısa da, əhəli arasında "Pir Mərzə", "Pir Mirza" da adlanır. Amma səhili "Pir Mərizat"dır, yəni "Diri Baba" adı ilə əfaqi-İran və Turanda məşhurdur. Lakin "Mərizat" sözü fars dənşiq dilində "bükülmüş" mənasını verir. Haqiqətdə isə yüksək bir dağın öytündə böyük, özəmətli asitəne içre bir çuşədə səccadənisi olub şərfəli vücudları yur xirqələri ilə kəmərləyib cömləyib otur. Müqəddəs simaları qibləyə baxır. Mübarək başı səvmonin bir qayasına dayanıb durur. Hələ də vücudu boyaz pambıqtoq çürüməyib tər-təzə qalır..."

Mənbələrdə qeyd olunur ki, 1636-1637-ci illərdə Şamaxıya səyahət edən Holştiniya hersoqluğunun elçisi, səyyah Adam Oleari Diri Baba türbəsinə gəlib. Türbə haqqında qısa məqalə yazıb, qara qələmlə türbənin rəsmini çəkib.

XVII əsrdə Rusiya imperiyasından xüsusi səlahiyyətlili şəxslər gəlib, öz maraq dairələrində abidəni tədqiq ediblər.

XIX əsrin 60-cı illərində Peterburq Universitetinin professoru, şərqşünas B.Dorn özünəməxsus memarlıq nümunəsi olan bu qalını nəhəng "qartal yuvası"na bənzədib.

Diri Baba barədə ehtimallar, fərziyələr, rəvayətlər...

Türbə barədə müxtəlif fərziyələr, mülahizələr səylənilib. Rəvayətlərdən birinə görə, türbədə sufi şeyxi Baba dəfn edilib. Son günlərin hücrəyə çəkilib ibadətə keçirən şeyx müqəddəs kitabdan ilahi kəlamları oxuyarkən vəfat edib. Müridləri bir neçə gün sonra Şeyx Babanın dünyasını dəyişdiyini biliblər. Onu həmin günlərdə diri zənn etdiklərindən qəbri üzərində tikilən türbəyə Diri Baba türbəsi deyilib.

Türbədə Şeyx İbrahim Xəlillullahın dövründə yaşamış birinin dəfn olduğunu ehtimal edilir. Rəvayətə görə, şahın dövründə yaşamış Şeyx Məhəmməd adlı şəxs burada ibadət edib. O, ibadət zamanı sadəcə dünyasını dəyişib, meiyti 300 il çürüməyib.

Sovet Ensiklopediyasında belə məlumat verilib: "Ehtimala görə, mağarada Diri Baba türbəsinin memarı basdırılıb".

F.Deminski yazıb: "Ərəbqədimilər Qafqaza ilkin gəlişləri ilə əlaqədar belə söyləyirlər ki, Məhəmməd özünü peyğəmbər elan edən zaman onun əmisi Əbu Ləhəb, əmisi oğlanları Əbu Cəhl və Əbu Sufyan onun öldürmək qərarına gəldilər. Bunun ardınca Allah Qurana "Abtar" surəsini göndərdi. Əbu Ləhəbin oğlu Əmir müsəlmanlığı qəbul etmişdi. Onun Məhəmmədə yaxın hesab edilən Atam və Akam adı iki oğlu var idi. Peyğəmbərin Məkkədən Mədinəyə qayıtmasından sonra Atam başılıq etdiyi dəstə ilə Şirvana gəlmişdi. Atam burada ölüb, cəsədi isə Mərəzə kəndinin yaxınlığındakı Diri Baba türbəsinə uyuyur. Şirvanda, xüsusilə də Şamaxı-Qobustan ərazisində ərəb mənşəli kəndlər çoxdur. Ərəbqədim də belə kəndlərdən biridir və kəndin bir qolu indinin əzində də İbn Əmirələr adlanır. Tarixi mənbələr, görkəmli alimlərin aparıcıları tədqiqatlar ərəbqədimlərin Atam ibn Əmir ilə bağlılığını rəvayət yox, haqiqət olduğunu söyləməyə əsas verir. Bütün bunlara əsasən belə bir qənaət yaranır ki, Atam ibn Əmir yaxın qohumu Məhəmməd peyğəmbərin yolunu tutmuş, peyğəmbərin səccəsinə mənsub adamlar tərəfindən əsası qoyulan və geniş yayılan sufiyyətin Xəlvətiyyə təriqətinin nümayəndələrindən olub. O da Xəlvətiyyə adətli ilə öz qohumu Məhəmməd peyğəmbər kimi yaşadığı ərazinin yaxınlığındakı mağaraya çiləyə çəkilib. Növbəti çilə vaxtı vəfat etdiyinə görə, onu qəlbən Allahla tək qaldığı məkandan ayırmamış, oradaca dəfn etmişlər. Bundan sonra bura ziyarətə gəlinir".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 27 oktyabr (bazar günü) tarixli XXIII nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transkriptasiyası

AZƏRBAYCAN

Yekşənbə, 20 məhərrəmülhəram sənə 1337. 27 təşrin-i-əvvəl sənə 1918.
Gündəlik siyasi, ictimai, ədəbi, iqtisadi türk qəzetəsidir
Məhəlli-ıdara: Bakı, Kolyubakinskaya küçədə "Azərbaycan" idarəsi.
Telefon nömrə: 6-91.
Tək nüsxəsi 50 qəpik.
Türk və İslamlaşma Müfidi Məqalələrə Səhifələrimiz Açıqdır.
Dərc Olunmayan Övrəq İadə Edilməz.
Dərc Edilən Məqalənin Mükafatını İdarə Təyin Edir.
Abunə Şəraiti: Yanvarın birinədək Bakı üçün 35, başqa şəhərlərə 42 rublədir. Bir aylığı Bakıda 12, başqa şəhərlərdə 19 rublədir.
Elan fiatı: sətəri 2 rubla. Kərratla gedən elanlar üçün güzəşt edilir.

ELANİ-RƏSMİ

Bilüüm (ümumiyyətlə) Bakı və ətrafi əhalisinə:
1. Qadın və erkək, böyük və kiçik, hər hansı milliyət, din, sinif və təbəqədən olursa olsun, Bakı və ətrafında [ətrafi] sakini bil-cümlə əhali: kəndi ev və məhəllələri heyəti-ıdara və ixtiyariyyəsinə [ıdara və ixtiyar heyətindən] namlarına mühərrər [adlarına yazılmış], isim, pədar [ata] ismi, məmləkət, məhəllə və soyaq [küçə], xanə nömrəsi, yaş, əşkal və əlaməti-fariqa [görünüş və fərqləndirici əlamət], sənət və ya məmuriyyət və sair xüsusi-mətlubəyi [tələb olunan xüsusi] göstərən "hüviyyət [şəxsiyyət] varəqa[sından bir] danə edinməyə [hərə bir ədəd əldə etməyə] məcburdurlar.
2. Tarixi-elandan iyirmi gün sonra çarşı, bazar, soyaq və evlərdə surəti-məxsusədə [xüsusi surətdə] six-sıx yapılacaq yoxlamalarda kəndi hüviyyət varəqəsini ibraz [təqdim] etməməyən hər kəs caza görəcək və sübhəli ədd [hesab] edilərək daxili-məmləkətə [ölkənin içlərinə] sövq olunacaqlardır.
3. Hüviyyət varəqəsi olmayan şəxsin dəvairi-rəsmiyyəca [rəsmi qurumlarda] heç bir işi görülməyəcəyi kimi, bey'üşərə [alqı-satqı], əqdi-ıcar [kirayə müqaviləsi] və sairə kimi işlərdə hüquqi-mədəniyyədən saqit [mədəni hüquqları alından alınmış] ədd ediləcək [sayılacaq] və hər hansı bir yərə səyahətində kəndisinə heç bir surətlə səyahət varəqəsi verilməyəcəkdir.
4. Hüviyyət varəqəsi olmayanları; ev, mağaza, otel, yazıxana, ticarətxana, fabrika və dəvairi-rəsmiyyəyə qəbul edənlər, sübhəli əşxası [şəxsləri] hökumətin naziri-təftişindən saxlanmış ədd edilərək və müxəlif-qanun hərəkətlərindən naşi [qanuna müxəlif hərəkətlərinə görə] şədiddən [şiddətli] cəza görəcəkləridir.
5. Tarixi-elandan iyirmi gün sonra hüviyyət varəqəsini ibraz etməməyən hər kəs zabitə [aşası] işçisi keşikçiləri tövqif və əxbara [həbs etməyə və xəbər verməyə] məcburdur.
6. İşbu əmr, tarixi-elandan etibarən Bakıda müntəşir [nəşr olunan] bilüüm qəzetələrcə bir həftə müddətlə mütə-madiyyə nəşr olunacaqdır.
Polis Müfəttişi-ümumi Bəhaəddin

ELAN

Şəhər daxilində minik avtomobillərinin saatda on iki və yük avtomobillərinin də saatda on kilometrə gətirməsi həm yolların qarlılığına və həm də qəzanın ədəmi-vüqu və hüdusuna [baş verməməsi və meydana gəlməməsinə] səbəb bulacağı cəhətlə [üçün] bu əmri-müsaiddə [əlavə] [əlavə] gərəkdir əhali və gərəkdir əşxası minik və yük avtomobillərinin son dərəcə diqqət eylə-məsi ümumə elan olunur.

Bakı Komandanı Mirliva

ELAN

Mart hadisəti [hadisələri] zamanı yağma edilmiş və əhəlidən alınmış Birjovoy və Krasnovodski caddələrin küncündə Bünyadovun evində saxlanmış malları təyin edən heyət müntəşirlərə [zərərçəkənlərə] elan edir ki, əşya sahibləri çarşarənbə [çərşənbə] və cümə günləri saat ondan (10) 1-ə kimi kəndi əşyalarını tanıyıb ala bilərlər.

Heyət

ELAN

Tatarski-Suraxanskədə bulunan Rzayev hamamı əsgərə təxsis edilmiş [ayrılmış] və bir manat ıcrat [qiyəmə] qəbul olunmuşdur. Hamamın qəbiliyyəti-istiabiyəsi [tutumu] yüz əlli nəfərlik olub, pəncşənbə [cümə axşamı] və bazar ertəsi günlərindən mədəda [başqa] hər gün əfrad [əsgərlər] istehmam edə [yuyuna] biləcəklərdir.

Bakı Məvqə Komandanı Mirliva

ELAN

Müayinələrini icra qılınaraq əsgər edilən və fəqət kəndisi və yaxud pədar [ata], qayınpədar [qayınata], qayınbarədar [qayın] və bəradərinin [qardaşının] məlumiyyətini [əlliliyini] iddia edə-rək həkim müayinəsinə tabe olmaq üzrə əsgərə sövq ediləməyərək, müvəqqətin xanələrində buraxılan əfradın [əsgər-lərin] müayinələrini təşrin-i-əvvəlində iyirmi səkkizinci bazar ertəsi (düşənbə) günü sabahleyin saat doqquzda Əxzi-əsgər dairəsində icra ediləcəyindən, məlumiyyət iddiasında bulunan-ların yövmi-məzkurədə [deyilən gündə] bəhərhal [mütləq] isbatı-vücut etməsi [gəlməsi] şərtidir. Gəlməyən olarsa, ayrıca müayinəyi-sihhiyələri [sağlamlıq müayinələri] icra ediləməyərək, sövq olunacaqlardır [əsgərə göndəriləcəklərdir]. Keyfiyyəti-ümumi [ümumi vəziyyət] məlum olmaq üzrə elan olunur.
Islam Ordusu Əxzi-Əsgər Rəyasəti

HÖKUMƏT QƏRARDADI

Zirət Nəzarətinin [Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin] əmrləri 21 təşrin-i-əvvəl [oktyabr] 1918

Nömrə 52
Bakı quberniyası Şamaxı meşəçiliyinin meşəbəyi müavini [A.S.] Koberidze 16 təşrin-i-əvvəl 1918 sənədə qulluğuna gəlməməsindən dolayı xidmətdən kənar edilir.

Nömrə 53
Bakı quberniyası Quba meşəçiliyinin ikinci dərəcə meşəbəyi-si [P. L.] Partanski 1918 sənədə Bakı və dairəsində elan edilmiş səfərbərliyə çağırılaraq bu vaxtdakı öz vəzifəsini ifaya qayıtma-

mağına görə, vəzifəsindən ağustosun 1-i 1918 sənədən əzl [azad] edilir.

Nömrə 54
Bakı quberniyası Qusar meşəçiliyinin ikinci dərəcə meşəbəyi-si [M. İ.] Saqutonov 1918 sənədə Bakı və ətrafında elan edilmiş səfərbərliyə çağırılaraq bu vaxtdakı öz vəzifəsini ifaya qayıtma-mağına görə, öz vəzifəsindən təmmuzun [iyulun] 12, 1918 etibarən əzl [azad] edilir.
Zirət naziri: X. Sultanov

5 oktyabr 1918
1) 1918-inci il əqdər Azərbaycan Cümhuriyyəti dairəsindən xaricdə və dövləti gəlir vergisi verməkdə olan müəssisələr, səhmdaran [səhmdarlar] şirkətləri və kompaniyalar, istiqraz və paraxod nəqliyyat şirkətlərini 1918-inci ildən başlamış Azərbaycan daxilində olanları dövləti gəlir vergisi verməyə cəlb etməli.
2) Birdəfəlik vergi təəyyününün [təyininin] 1918 sənəsinə təşmilini [şamil edilməsini] və ticarət və sənəat [sənaye] müəssisələrinin artıq mənfəətinə [əlavə gəlirinə], zəhmətə və kəsbə [qazanca] qoyulan vergi və gəlir vergisinin alınması və məhsul-ətində [hesablamalarında] bəzi təbəddülat [dəyişikliklər] icra və həmçinin camaat hüzurunda hesab verməsi məcburi olmayan müəssisələr və bəzi sair şəxsi kəsblərdən [qazanclardan] alınan vergiləri lağv və müəssisə və kəsblərdən mənfəət faizi olaraq alınan verginin miqdarı və qaydasını təbdil edən [dəyişdirən] və 1918 sənəsi oktyabrın 13-ündə verilməsi qanun, tamamilə təcdid [yenilənsin] və gələcək sənələrə daxi təşmil [şamil] edilsin. (Məcmuyi-qəvanin [Qanunlar toplusu] 1918, nömrə 2278, fəsil 2051 və 2052)
3) Gəlir vergisi hesabıyla 1918-inci sənəsində 15 mini mütə-cəviz [aşan] mədəxili olan şəxslər, cəmiyyət və kompaniyalar birdəfəlik vergi verməyə cəlb olunmalıdırlar.

7 oktyabr 1918
1) Əsgəri vergi haqqında 1915 sənəsi 19 aprel tarixli təsdiq edilən 30-uncu maddə qanunu (Məcmuyi-qəvanin [Qanunlar toplusu] 1915, maddə 100) ərazi vergisinə əlavə olunmaqla, şəhərdə olan qeyri-məhəllə [daşınmaz] və mədən əmlakı vergiləri 1918 sənəsi yanvar ayının birindən İslam əhalisi üzərindəndə götürüldür.
2) Hökumət palatasının hesabı ilə əsgəri xidmət əvəzində borclu olan, əsgəri vergisi verməyə borclu olanlar vergidən azad edilirlər.
1918-inci sənəsində 449-uncu maddə (Məcmuyi-qəvanin [Qanunlar toplusu] 5-inci cild, 1914) və həman maddə əsasınca Müvəqqəf Hökumət tərəfindən 1910 sənəsi 13 oktyabr tarixli qanuna görə (Məcmuyi-qəvanin, 1918, 10 noyabr, nömrə 288, maddə 2052) ümumiyyət etibarilə neft mədənləri və onlara müavin [köməkçi] müəssisələr, həmçinin paraxod və nəqliyyat müəssisələri müstəqim [birbaşa] və əlavə vergi verməlidirlər.
Qeyd: 509-531 maddələri qərarınca (Məcmuyi-qəvanin, 5-inci cild, 1914) ikinci maddədə göstərilən və 574-üncü maddənin təşmilinə [əhatə dairəsinə] müvafiq olan hamı müəssisələrə ixtiyar verilir ki, verəcəkləri vergi haqqında Kazyonni Palataya [Xəzina Palatasına] müraciət edib, öz əsası və dövrə sərmayələrini düz hesab göstərməklə məlum etsinlər.
4) 1916-nci sənəsi 13 may tarixli qanun mövcubincə [qanuna görə] (Məcmuyi-qəvanin [Qanunlar toplusu], 14 may 1916, nömrə 131, maddə 998) və 1918-inci sənəsi 12-13 iyun tarixli Müvəqqəf Hökumət binəgüzərligi [sərəncamı] ilə ticarət və sənəat [sənaye] müəssisələri və mədən xidmətində olub xüsusi mükafat alanların mədəxilləri üzərinə qoyulan vergi 1918-inci sənəsi üçün dəxi təyin edilir.
5) Bu qanun elan edilən gündən bir həftə müddətinə qədər ticarət və sənəat [sənaye] müəssisələrinin sahiblərini məsuliyyət altında məcbur etməlidir ki, müstəqim [birbaşa] vergi qanununun 543-üncü maddəsi mövcubincə (Məcmuyi-qəvanin [Qanunlar toplusu], 5-inci cild, 1914) 1917-inci ildə öz müəssisələrinin dövrə sərmayələri və bu müddət ərzindəki mənfəətləri haqqında bəyanat versinlər.
6) Bu qərardan birinci və 2-nci hissəsindəki vergiyə şamil olan məsələlər haqqında Maliyyə nazirinə ixtiyar verilir ki, vergi idarələrinə binəgüzərlə [sərəncam] və düstürləmə [rəhbər tutulan sənəd, təlimatnamə] kimi təlimat versin.

Ədliyyə Vəzarətində [Nazirliyində] 21 oktyabr 1918
Bakı nahiyyə məhkəməsi şöbəsinin məhkəmə müdiri müavi-ni Aleksandr Leonidoviç Volkov Bakı şəhər məhkəməsi şöbəsinin məhkəmə müdiri müavinini və ikinci Bakı nahiyyə məhkəməsi şöbəsinin sabiq məhkəmə müdiri müavinini Vladimir Dimitriyeviç Viktorov həman məhkəmə şöbəsinin məhkəmə müdiri müavinini və Maştəqa istintəq hissəsinin müdiri təyin edilir.

22 oktyabr 1918
Bakı nahiyyə məhkəməsinin üzvləri Aleksey Nikolayeviç Kitayski və Henrix Stanislavoviç Pekarski 1918-inci sənəsi iyun ayının 24-ündə vəqə olan hökumət qərarına müvafiq vəzi-fələrindən və həmişəlik bu xidmətdən kənar edilirlər.
Ədliyyə naziri vəzifəsini ifa edən T. Makinski

OSMANLI MİLLİ AJANS XƏBƏRLƏRİ
Dərsədət [İstanbul], 23.10.34
Qəzetələr mütərikə müzakirətinin [atəşkəs müzakirələrinin] irəliləməkdə olduğunu bəyan etməkdədir. Mamafih [bunun-la belə] hənüz [hələlik] rəsmi bir təbliğ mövcud deyildir.

Alman qitəatının [hərbi hissələrinin] qərb cəbhəsindən yap-tıqları təxribat haqqında tədqiqatda bulunmaq üzrə Belçikada bulunan bitərəf hökumət mürəssilləri [bitərəf hökumətlərinin nümayəndələri] cəbhəyi-hərba [hərb cəbhəsinə] getmişlərdir.

İspaniya qəzetələrindən Londraya varid olan [çatan] məlumata nəzərən, İspaniya hökuməti Almaniyadan Almaniya Bəhriyyə Nəzarətinin [Hərbi Donanma Nazirliyinin] bütün təhtəl-bəhrlərinə [sualtı gəmilərinə] dərhal üssülhərəkətlərinə [bazalarına] övdat etmələri [qayıtmaları] əmrini verdiyini mü-əyyin [bildirən] rəsmi bir xəbər almışdır.

Əksər qəzetələrimiz münfərid [ayrı-ayrılıqda] mütərikə [atəşkəs] müzakirəsinin yaxında xitam bulacağını, əsl sülh şərtlərinin ümumi sülh müzakirətində [müzakirələrində] təqə-rür edəcəyini [qərarlaşdırılacağını], ancaq mütərikəni mütaəqib [atəşkəsdən sonra] hali-sülhün [sülh vəziyyətinin] övdat edəcəyini [qayıdacağını], Etifaf məmləkətləri ilə münasibəti-ticariyyəyə [ticarət əlaqələrinə] başlanacağını yazırlar. İstanbulda bu xəbərlər piyasa [bazar] üzərində böyük təsirilər icra etməkdədir. Hər şeyin qiymətində mühüm tənəzzüllər [düşüşlər] davam edir.

Fransa Xariciyyə naziri Romanya [Ruminiya] Hökumətinə Dobriça məsələsinə dair teleqraf göndərərək, bolqar mütərikəsində [Bolqarıstanla atəşkədə] İspaniya xüsusi-əsgəriyyə təqərrür etdiyini [hərbi şərtlərin qərarlaşdırıldığını], ərazi məsələsinin ümumi sülh müzakirələrində həll ediləcəyini bildirmişdir. Romanyalılar [ruminlər] bundan pək məmnun olmamışlardır.

SÜLH ƏTRAFINDA

Almaniyanın cavabı notası
Almaniyanın Vilsona göndərdiyi cavabı notası bütün mətbu-at tərəfindən qəti və əhvali aşkarə surətdə göstərici bir nota kimi tələqqi olunmaqdadır [qəbul edilməkdədir]. Çünki, sülh əqd edilməsi [bağlanması] və sülh müzakirəti [müzakirələri] başlanmasında yaxında həll ediləcək bir məsələ kimi ədd [hesab] edilməkdədir. "V." qəzetəsi yazır ki, Almaniyanın ikinci iqdəmatı [təşəbbüsü] birincidən əfzəldir [əhəmiyyətlidir]. Birinci iqdəmatdan sonra Almaniya ikincisi qarşısında geri çəkilib bilmədi. Bu yaxın zamanda vəqə ola biləcək hadisələr haqqında qəzetə yazır ki, Vilsonun birinci və üçüncü suallarına kəfi dərəcədə cavab verilməmişdir. İkinci məsələ isə zəbt edilən yer-lərin təxliyəsi məsələsi olduğundan, həll edilməsi lazım gəlir. Bu ancaq ondan ibarət ola bilər ki, Almaniya mütərikə əqdi [atəşkəs imzalanması] qarşısında zəbt edilən yerləri boşaltmağa razı olub, mütərikə əqd edilməsi əsasında həmin yerləri təxliyə etsin. Mütərikə əqd edilənə qədər işğal olunan yerlərin boşaldılması düşmən hərəkəti qarşısında dıfadan [müdafiədən] imtina etmək demək olduğundan, heç bir halda mümkün deyildir.
"B." dəxi bu nöqtəyi-nəzərdə olmaqla bəyan edir ki, zəbt edilən yerlərin boşaldılmasının ancaq mütərikə əqdidən sonra mənası ola bilər. Bunun da təfsilatı, gizli müahidə [gizli razılaşma olmadan], bütün dünyaya elan edilməlidir.
Bütün mətbuat Almaniya cavabının nəticəsi olaraq, qalan Müttəfiq dövlətlərin Vilsonun məramnaməsinə iştirak edə-cəkləri nöqtəyi-nəzarində durmaqla bəyan edir ki, təzə beynə-lmil əhvali vücutda gətirməkdən ötrü Vilson tərəfindən dörd ədəd məruzədə təqdim edilən Elzas-Lorenin [Elzas-Lotaringiyanın] beynəlmiləliyyət [beynəlxalq nəzarət] halına salınması və Lehistan [Polşa] məsələsi bir məsələ təşkil etmə-lidir. Almaniyanın şəriki olduğu Vilson məramnaməsinin 23 tə-la-batı ifa edilməlidir. Qəzetə yanvarın 8-ində Vilsonun nitqinin Elzas-Loren və Lehistan məsələlərinə münasibəti [aidiyyəti] olan 13 və 18-inci maddələrində bəhs edib deyir ki, bu hər iki maddə fevralın 12-sində Vilsonun nitqində söyləyən əsas üzərində həll edilə bilər. Bu nitqin 3-üncü əsasında deyilir ki, bu müharibədən sonra qalxacaq sərhəd məsələsi qaldırıldığı zaman camaat və millət nəfina [faydasına] həll edilə bilər.
Danimarka mətbuatı Almaniyanın cavab notasını nikbinə bir surətdə təqdir və təsəvvir etməkdədir [bəyənməkdədir]. Sülh indi bir əmri-vəqə [məcburiyyət] surətini alır. Bundan belə bəşəriyyət azad bir nəfəs ala bilər.

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

İstanbul, 21/10. Cəbhələrdə sakitlik hökmfərmədir [höküm sürməkdədir].
Vyana, 21/10. Cəbhələrdə mühüm bir şey vüqu bulmamışdır [baş verməmişdir]. Cənubi Moravian hər iki tərəfindən serblərin xirda hücumları dəf edilmişdir. Qərbi Tsayskar dağlarında serblərin hücumu kəsbi-şiddət etmişdir [şiddətlənmişdir].
Berlin, 21/10. Cəbhələrdə düşmən ancaq əks-hücumlar etmiş və tərəfindən dəf edilmişdir. Vuzeynin hər iki tərəfində, Ena çayının qarşısında düşmən tərəfindən tutulmuş ucalıqlar müqabilinə əks-hücumlarımız müvəffəqiyyətlə davam edirlər.
London, 20/10. "Londra mütələatı"nın ["London icmalı"nın] əsgəri münəqqidi [hərbi icmalçısı] yazır: İyul ayında bəri Müttəfiqlər Belçika səvahlində [sahillərində] Brügge, Kortreyk, Due, Kambre, Sen-Kanten və La-Fer arasında ki məsafəni, Qoben, Şmende-Dam və Laon dağlarını, bütün şimali Şampanı, yuxarı Arqonu işğal etmişlərdir. Bu, ecəz [müəccəzə] qəbilədən olan unudulmaz bir əmədir [işdir]. Yerdə qalan işlərin görülməsini gələcək ay əməliyyatınadək təmin etmək olar. Düşmən qışadək nıcat bular; fəqət nəticə təmin edilmişdir. Düşmənin zəfi [zəifliyi] gündən-günə artır. Düşmənin can qüvvəsi və ləvazimi azalır. Düşmən bu il bir milyon tələfat ver-mişdir. Bu isə işin gələcək rəvişinə də [gedişatına da] təsir edəcəkdir. 5000 top qeyb etmişdir ki, bütün topxanasının bir sülüsünü [üçdə birini] təşkil edir. Əsgəri firqalarının

[diviziyalarının] miqdarını da çox azaltmağa məcburdur. Ehtiyat qüvvəsinin miqdarı 30 firqayədək əskilmişdir. Bunun da ancaq 12-si təzədir. Almaniyanın ruhu düşməkdədir və məğlubiyyət hissi ilə daha da yuxudəcəkdir. Şimdiki düşmən bir məsələ qarşınsı-dadır: Təslim, yaxud müharibədə məhv olmaq.

Berlin, 21/10. Qərb cəbhəsi. Kronprins Ruprext ordusu. Flandriyada Lis xəttində [bölgəsində] və xətt qabağında şid-dətli vuruşmalar vəqə olmuşdur.
Zomergemə soxulmuş olan düşmən, əks-zərbələrimizlə çıxarılmışdır. Deynzenin hər iki tərəfində düşmən, Lisin qərbi kənarında möhkəmlənmişdir. Şəhərin cənubunda çayın cə-nubuna keçmiş olan qitəatın [qoşunların] bir qismi əsir düşmüşdür. Şərqi kənarında fransızların bir dəstəsi qalmışdır. Şərqə doğru əks-hücumlarla düşmən Derlik və Zvevegəmə soxulmuşdur. Qərbi və cənub-qərbi Vixte ucalıqlarında düşmənin hücumunu dayandırdıq. Şəldə şimalında düşmən hücumları xəttimiz qabağında dəf edilmişdir.

Turne şimalında düşmən Şeldaya yetişmişdir. Turne cənubunda Sent-Aman xəttinə təmas edirik. Dün Le-Kato ilə Uaza arasında düşmən böyük qüvvə ilə hücum etmişdir. Soymentq ilə Fertren arasında düşmənin hücumları atəşimizlə dəf edilmişdir. Harpriş vəhəsi qarbindəki ucalıqlarda Solesmin hər iki tərəfində qabaq xəttimizi keçmiş olan düşməni dayandırdıq. Romri və Əmerval şəhərlərini qeyb edib sonra əks-hücumla geri aldıq. Le-Katonun hər iki tərəfində şiddətli vuruş-madan sonra səngərlərimizi saxladıq. 44-üncü Brandenburq ehtiyat firqəsi [diviziyası] böyük rəşadət göstərmişdir.

20 kilometrlik cəbhədə düşmənin böyük xəsarətlə etdiyi hücum piyadələrimizin sayı və topxananın köməyi ilə dəf edilmiş, düşmən pək az bir yer almışdır. Ser şimalında düşmənin yeni hücumları dəf edilmişdir. Laon-Marl yolunun hər iki tərəfində düşmən alında olan xətlərimizi əks-hücumla aldıq və düşmənin əks-hücumlarını dəf etdik. Şərqi Prussiya taborları əks-hücumlarla bəzi səngərlərimizi geri almış, düşmən hücum-larını dəf etmişlərdir. Vuzye şərqində düşmən ayın 19-unda qazandıqı müvəffəqiyyəti genişlətmək istəmiş, dəf edilmişdir.

Qalvits ordusu xətti: Ventevil şərqində amerikalıların xirda hücumları dəf edilmişlərdir. Sair xətlərdə xirda müsadimələr olmuşdur.

Cənub-şərqi cəbhədə serblərin yeni hücumları dəf edilmişdir.

Berlin, 22/10. Ser ilə Uaza arasında fransızların hücumu dəf edilmişdir. Məbrekurun şimal-şərqində Şlezviq qoşunları müvəffəqiyyətlə hücum etdilər. Ena ucalıqlarında şiddətli vuruşmalar gedir. Vəndi şərqindəki ucalıqların alman əsgərləri geri alaraq düşmənin əks-hücumunu dəf etmişlər. Olizi şərqində düşmənin hücumu müvəffəqiyyətsiz qalmışdır.

Şiddətli top atışından sonra amerikalılar şimali Sommersda geniş bir cəbhədə hücum etmişlərsə də, atəş və əks-hücumu-muzla dəf olunmuşlardır. Top və mitralyoz atəşimizdən amerikalılar çox böyük tələfat vermişlərdir. Düşmənin ayroplanı Lautala qəsabasına hücum edib, 4-ü vurulmuşdur. Krusəvç-Bukovik şərqində düşmənin hücumu müvəffəqiyyətsiz qalmışdır. Trubarevo yanında biz müvəffəqiyyət qazandıq.

Berlin, 22 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. İttihadi-alman firqəsi [pangermanistlər], sülh əleyhinə xalq hərəkəti törətmək istəyir. Müraciətnamələr nəşr edilir.

Lahey [Haaqa], 20 təşrin-i-əvvəl. "Nyu-kurant" qəzetəsinin məlumatına görə, mütərikə [atəşkəs] üçün almanların Reyn arxasına çəkilmələri şərt qoyulur.

Berlin, 22 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. "Berliner taqəblatt" qəzetəsinin dediyinə görə, İngiltərənin Almaniya qələbə çal-maq fikrinə baxmayaraq, sülh əqd etməyə hazırdır. Bununla bolşevizmin ötürülməsinə əl qoymaz.

Berlin, 20 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. Milanda əsgərlər sülh şərfəfinə böyük nümayişlər apırlar.

Berlin, [22] təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. Hürəndişlər [Müstəqillər] müraciətnaməsində deyilir ki, Almaniya yeni üsu-li-ıdaranı [tanrının lütfi ilə yox, xalqın tələbi ilə] qəbul edir. Biz təcili surətdə sülh əqdi, əfvi-ümumi, idareyörfiyyəyi-əsgəriyyə [hərbi rejimin] fəxsinə [ləğvini] tələb edirik. Məqsədimiz cüm-huriyyəti-anamdir [xalq cümhuriyyətidir].

Berlin, 22 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. Karl Libknext həbsxanadan azad edilmişdir.

Berlin, 22 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. "L. F. T." qəzetəsi "Gedərmə-qalarmı" sərəlvəsi ilə bir məqalə yazaraq Vilhelm barəsində yazır ki:

"Burjaziya Vilhelmin getməsində sülh əqdini görür. Hürəndiş sosialistlərin zənninə, Vilhelmin taxtdan düşməsinə militarizmin fəxsi [aradan götürülməsi] kimi tələqqi [qəbul] edəməzlər."

Berlin, 22 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. Almaniya Hökuməti alman lisanında Rusiya sosialist qanunları barəsində böyük məqalələr nəşr edən mətbəhə əleyhinə tədabir ittixaz etməkdədir [tə-dəbirlər görməkdədir]. Rusiya Hökuməti Almaniya bundan naşi [bu səbəblə] bir nota təqdim etmişdir.

Berlin, 22 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. Litvada almanlar, hökuməti Litva Hökumətinə vermək istəyir. Almaniya müliyyə idarələri müvəqqəf qalacaqdır. Təzri-hökumət qəbulu Litva Hökuməti[nə] vəqüzər ediləcəkdir [təşrinlənəcəkdir]. Almaniya qoşunları burada qalacaqdırlar.

Vyana, 21 təşrin-i-əvvəl. Praqada Lehlər Milli Komitəsinin [Poliak Milli Komitəsinin] izdihamli bir ictimai [yığıncağı] olmuşdur. Caddələrdə mitralyozlarla qoşun qitələri qoyulmuşdur. Beş gün sakit keçmişdir. Avstriyada bir çox millətlərin ictimai olur. Avstriya Nəməsləri Şurası [Avstriya Alman Şurası] əmələ gəlmişdir. Bunlar Avstriya almanlarının istiqlalıyyəti barəsində müraciətnamələr buraxmışlardır. Əzraq məsələsinin şiddət etməsindən dolayı bələdiyyə əzraq şurası düzəlməmişdir.

Berlin, 22 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. Yassıda hökumət əleyhinə olaraq bir nümayiş olmuşdur.

Berlin, 20 təşrin-i-əvvəl [oktyabr]. Sofiya caddələrində bolşeviklər-lə hökumət qoşunları arasında müsadimələr [yığıncaqlar] vəqə olmuşdur [baş vermişdir]. 3 minədək insan tələfatı vardır. "F."nin məlumatına görə, Serbiyada Fəhla və Kəndçilər Şurası faaliyyətə başlamışdır. Əhali arasında sülh şərfəfinə təbliğat getməkdədir.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 27 oktyabr (bazar günü) tarixli XXIII nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

Stokholm, 23 təşrini-əvvəl. Xristianiyadan verilən məlumata görə, intixabata [seçkilərdə] "ictimaiyyəni-amiyyun"un [sosial-demokratların] qələbəsi hiss edilməkdədir.

Petroqrad, 22 təşrini-əvvəl. Finlandiyadan gələnlərin dediyinə görə, burjuaziyanın əhvalı dəyişmişdir. Məşhur ağ-qvardiyaçılar Finlandiyadan çıxmağa hazırlanırlar. Sosialistlər çalışırlar. Hökumət başında duranlar Almaniya qoşunlarını saxlamaq istəyirlər.

Kiyev, 22 təşrini-əvvəl [oktyabr]. Kadetlərin mərkəzi komitələrində beynəlmillət əhval barəsində müzakirə olmuşdur. Milyukov fırqəsi sağlarla mütləqiyyət təciddi [mütləqiyyətin bərpası] barəsində müzakirətə başlamışdır. Kiyev, 22 təşrini-əvvəl [oktyabr]. Lizoqubun sədarəti [başçılığı] altında yeni hökumət təşkil edilmişdir. Daxiliyyə nazirinin yeri hələlik boşdur.

Ordumuza ərməğan

Ey əsgər

Dağa, daşa sancağını öpdürüb,
Duman kimi bu dağları bürüyün!
Danizlərə salam rəsmi yapıdırıb,
Göylərdəki bulud kimi yürüyün!
Yürü, yürü, batan günün izinə,
Gülümsəyir doğan günəş üzünə!

Baş əydi, bax, toplarının səsinə
Yad ellərin ildırım, şimşəyi.
Ulğun kimi qurumağa başladı
Səni gören cəlladların biləyi.
Yürü, yürü, batan günün izinə,
Gülümsəyir doğan günəş üzünə!

Arslan kimi saldırdığın düşməna
Ər oğlu ar olduğunu göstərdin!
Fələk bu gün uymuş sana, deyir ki,
Türk əsgəri, sən böyləmi istərdin?
Yürü, yürü, batan günün izinə,
Gülümsəyir doğan günəş üzünə!

Xəlifənin fərmanına baş əyib,
Məzlumların imdadına yetişdin.
Qaranlıqda süngü sənə yol açdı,
Sən o yoldan muradına erişdin.
Yürü, yürü, batan günün izinə,
Gülümsəyir doğan günəş üzünə!

Ey türk, sənin hangi dində olduğun
Mınarayə buyur, bizə söyləsin.
Əşitməyən qulaqlara səsini
Əsən yələ buyur xəbər eyləsin.
Yürü, yürü, batan günün izinə,
Gülümsəyir doğan günəş üzünə!

Şu qarşiki duman çıxan bacadan
Sən gəlmədən iniltilər çıxdı.
Geciksəydin, məzumlarnı fırəydi
Yeri, göyü, kainatı yıxardı.
Yürü, yürü, batan günün izinə,
Gülümsəyir doğan günəş üzünə!

Ey türk, bana sevdə, çiçək, bu şeylər
Göydə hilal, yerdə sənin bayrağın.
Durnalardan göndərdiyim salanı
Yetirdimi sənə nənən, torpağın!
Yürü, yürü, batan günün izinə,
Gülümsəyir doğan günəş üzünə!

Cavad
28 Eylül [sentyabr] 334, Bakı

**CƏFƏROVUN
CAMALYANA CAVABI**

Qafqaziya İslam Ordusu tərəfindən Bakının işğalı zamanı vüqu bulmuş olan hadisə münasibətilə Ermənistan vəkili Camalyan bir nota vermişdir. Gürcü hökuməti nəzdində Azərbaycan Cümhuriyyəti nümayəndəsi Məhəmməd Yusif Cəfərov canabları həmin notanın cavabında Camalyana böylə bir məktub yazmışdır:

"16 oktyabr tarixli 1249 nömrəli notanızın cavabında sizə xəbər verirəm ki, bütün fəaliyyəti zamanında mənim hökumətim var qüvvəsi ilə yan-yana yaşayan iki milləti tamamilə bərişdirməyə çalışmış və çalışmaqdadır. Birinci növbədə hökumətim çalışdı ki, ermənilərin bəşevik adı ilə Bakıda və Şamaxıda müsəlmanları qırıb, rəsmi surətdə təhqiq edildiyinə görə, 10000-i mütəcaviz [keçmiş] türk tələf etmələri, yaxud bu il baharda nizami erməni qoşunları tərəfindən ləvən quberniyasında 200-dən ziyadə türk kəndi talan və məhv etmələrindən və sair bu kimi hadisələrdən dolayı həyəcana gəlmiş olan Azərbaycan türklərini sakit etsin.

İki yüz mindən ziyadə nüfusa malik olan Bakı alındıqda, müdafiələri [müdafiəçiləri] getdikdən sonra yeni hökumət təsis olanadək martda müsəlman qırğını və ondan sonra daima türk əhəlişi üzərində hökmfərma olan dəhşətlər səbəbi ilə təbii görülmə bəzi tələfat və təcavüz vəle olmuşsa da, hər halda bayanatınızda göstərilən miqdardan [miqdarlardan] pək az tələfata bais olmuşdur.

Həmçinin Azərbaycan Hökuməti tərəfindən gec tədbir görülməsi və guya ancaq bir neçə adamın edamı haqqındakı bəyanatınız dəxi haqiqətdən uzaqdır. Zira cinayətdə tutularaq edam edilən qaraçılərin miqdarı 100-ü mütəcavizdir.

Həmçinin ermənilər miyanında [arasında] ziyallıların külliyyətli miqdarda həbs[i], pul almaq və dolandırıcılıq xüsusundakı təkidatınız dəxi mütəəssifənə [təəssüflə deməliyəm ki] sizə verilən yalan məlumat üzərinə əsaslanı. Azərbaycanın daxili işləri cümləsindən olaraq, erməni ziyallılarının həbsi məsələsinə gəlinca, bayan edə bilərəm ki, məhbuslardan ancaq o şəxslər mühakimə və tənbehə düşər olacaqlar ki, müqəssirlikləri lazımcına aşkar olsun. Məhkəməcə təqib edilməyən bir çox məhbusların hər gün həbsdən azad edilmələri bu sözlərimin doğruluğunu isbat edir.

Yuxarıda zikr olunan fəqərəni [bəndi] xəbər verməklə bərabər, kəndimi borclu bilərəm eləm edim [bildirim] ki, erməni hökuməti belə hərəkətləri ilə mənim hökumətim kimi iki millət arasında ədavət və nifrət ibraz edici [meydana çıxaran] amilləri qaldırmaq uğrunda çalışmaq əvəzinə, Bakı işğal olunan vaxt vüqu bulmuş hadisəni mübaliğə ilə göstərərək, öz bəyanatında qeyri-maqlu [ağlasıqmaz] və şiddətli əlfaz [sözlər] istimalı ilə [işlətməklə] əfkəri-ümmüyyani [ictimai rəyi] Azərbaycan əleyhinə həyəcana gətirmək və milli ədavət çıxarılmasına bais olur. Bununla bərabər, sizin notanızı da öz hökumətimə göndərirəm."

**NƏZARƏTLƏRDƏ
[NAZİRLİKLƏRDƏ]**

- Oktyabrın 22-sində vəqə olan hökumət iclasında, Hökumət işləri müdiri R. x. Xoyski Nəfiə və Ümuri-Xeyriyyə [Xeyriyyə və Sosial Təminat] naziri müavinini təyin edilmişdir.

- Azərbaycan Hökuməti ilə Dağıstanlılar İttifaqı Hökumətinin nümayəndələri arasında əhəmiyyətli siyasi məsələlər haqqında saziş həsulə gəlmişdir. Bu saziş, məzkur [adı çəkilən] hökumətlər arasında sıxı münasibətə [sıx əlaqələrə] və bununla bərabər hər iki hökumət arasında bir para işlərdə birləşməyə dəxi bais olmuşdur. Bu barədə vəqə olan müzakirətdə Dağıstan Hökuməti tərəfindən hökumət sədri T. b. Cərməyevin iştirakı ilə Daxiliyyə naziri İbrahim bəy Heydərov və Maliyyə naziri Cəbaqiyev dəxi iştirak etmişlər.

- Oktyabrın 23-ündə vəqə olan hökumət iclasında Azərbaycan Cümhuriyyəti tərəfindən Kırım Cümhuriyyətinə siyasi nümayəndə təyin edilməsi qərarə alınmışdır. Bu iclasda Hərbiyyə Nəzarəti təsisi dəxi qərarə alınmışdır.

QƏZƏTLƏRDƏN**Cənub ordusu**

Böşevik mürəxxəsi loffe, Almaniya Xariciyyə Nəzarətinin baş katibinə bir nota təqdim etmişdir. Notada göstərilir ki, şimdiki Ukraynanın bir çox şəhərlərində və almanlar tərəfindən işğal edilmiş mərkəzlərdə hal-hazırda Cənub ordusuna əsgərlər cəm edilir. Şimdilikdə işbu ordunun hesabı 20 minə çatmışdır. Cənub ordusunun Odessa, Pskov, Minsk, Xarkov, Qomel, Jitomir, Rostov, Kamenets-Podolski kimi şəhərlərdə birar ərkani-hərbi [hərbi qərarəghi] vardır. İşbu ordudan ötrü hal-hazırda 5 zirehli tren [qatar] hazırlanı ki, Odessadən Bakıya təşkil edilmiş qoşun general Semyonovun təhti-komandasına [komandası altına] verilir. General Semyonov, yaxın zamanlarda general Krasnov tərəfindən Voronej quberniyasının işğal edilmiş hissəsinə vali təyin edilmişdir. Ordunun mərkəzi ləvazimat və mühimməti-əsgəriyyə idarəsi Kiyevdədir.

Krımdan Nikolay Nikoləyevič tərəfindən göndərilmiş bir çox zabıt dəst-xətti ilə buraya gəlməmiş ki, əhali arasında Cənub ordusuna yazılmaq nəfina [xeyrinə] təbliğətdə bulunsunlar. Cənub ordusunun məqsədi Şura Hökumətinə yixib monarşini təcidd [bərpə] etməkdir. Üsul-idarə məsələsi, mübarizə bitdikdən sonra hall ediləcəkdir. Cənub ordusu başında general Semyonov durur. Bu şəxs, Rusiyaya nicat verici şura indində məsuldur. Ordu məzkur [adı çəkilən] şuraya daxil olmuş üzvlərdən qərz təriqi ilə [borc kimi] cəm edilən para ilə saxlanı. Notada işbu ordu əleyhinə etiraz edilir. Cavab aldıqdan sonra loffe Xariciyyə İşləri komissarına bu məzmununda bir teleqram vurmuşdur:

"Mənim böyük notama cavab olaraq baş katib bildirir ki, hökumətin bu işdən xəbəri yoxdur. İş mahallində [yerində] təhqiq etmək üçün təcili surətdə adamlar təyin edilmişdir. Həqiqət kəşf edildikdə ciddi tədabir ittixaz olunacaqdır [tədbirlər görülecəkdir]."

BİR MƏKTUB

Qəzətlərdə xəbər verilmis olduğu üzrə, Tiflis Dumasının 14 oktyabr tarixli iclasında daşnaxsaqanların təşəbbüsü ilə qəslənilər Bakıda ermənilərin qırılması məsələsinin müzakirə edərək qərar vermişdilər ki, Türk-Azərbaycan əsgərlərinin belə "vəhşiyənə" hərəkəti müqəbilinə protesto, ermənilərə bəyanitəziyyət etsinlər [bəşaşlığı versinlər] və mütəzərrir [zarərçəkən] erməni lər nəfina 50 min manat pul təxis olunsun [ayrılıns]. Ermənilər bu işə gürcü qoşunlarımızı dəxi soxmışlardı.

Bu münasibətlə gürcü Parlamanı əzasından Topuridze cənabları "Kaspi" qəzəsinin 84-üncü nömrəsində bir məktub dərc edərək məzkur [adı çəkilən] faqərədə [maddədə] daşnakların nə kimi hilə və təzvir [fırıldaq] işlədiklərini aqdiğindən, məktubu eynilə tərcümə və qarelərimizin [oxucularımızın] nəzər-diqqətinə təqdim edirik. İştə məktub:

Oktyabrın 14-ündə Tiflis Dumasında qəbul edilən qərarəddə, Bakı əhəlisinin diqqətinə cəlb etdiyinə görə, bu barədə əldə etdiyim məlumatın nəşrinə özümə borc bilərəm. Tiflis Dumasının 14 oktyabrda növbəti iclasında Daşnak fırqası Bakının türk

qoşunları tərəfindən alındığı vaxt minlərlə ermənilərin qətl və arvad-uşaqlarla fəna müamilə [pis raftar] edilməsi barəsində bir məsələ qaldırılmışdır. Maruzəçi və sol inqiləbçilər Türk Komandanlığına və Azərbaycan Hökumətinə bu barədə protesto və bəyanitəziyyət ediləsinin [nifrətinin bildirməsini] tələb etdilərə də, bu etirazın əsaslı və qeyri-münasib olduğu onlara anladılaraq təklif rədd edildi. Mübahisə vaxtı daşnaklara və tərəfdarlarına göstərilmişdir ki, Qafqaziya Cümhuriyyəti dövründə və inqiləb vaxtı ermənilər Bakıda və uyezdələrdə kərratla [dəfələrlə] fəna raftarlar edib, onların əlində minlərcə müsəlman arvad-uşaq tələf olmuşdur. Böylə bəyanat alqışa qarşılardı ki, bunun da əhəmiyyəti az deyildir. Ermənilərin müsəlmanlar haqqında icra etdikləri fəna müamilə, vaxtilə Zaqafqaziya Seymində müzakirə və masul firqələr mətbuatı tərəfindən nəşr edilmiş olduğu dəxi Duma iclasında ermənilərə göstərilmişdir.

Dənışıqdan sonra qət olundu ki, eylülün [sentyabrın] 14 və 15-ində Bakıda vəqə olan hadisələr haqqında Duma qərar-naməsində qəslənilər öz münasibətlərini izhar etsinlər.

Sübutsuz sabit olan bir şeyi müdafiyyə qalxırmaram. Bizim Azərbaycanla münasibətimiz dostanədir və ancaq böylə də ola bilər. Səbiqəmiz [keçmişimiz] və hazırda an ciddi manafeyimizin birliyi Gürcüstanla Azərbaycanı birləşdirmişdir. Bu dostluq Gürcüstanda da, Azərbaycanda da müşahidə edilib, kəndim də Azərbaycan Hökuməti nümayəndələri ilə etdiyim müsahibədə bunu anlamışam. Mən məalmənnüniyyə [məmnüniyyətlə] təyid [təsdiq] edirəm ki, gürcülər də, Azərbaycan türkləri də, hər iki cümhuriyyət camaatının xeyri naminə ən-əmimülqəlb [səmmi qəlbənd] dostana ələqədə bulunmağa səy edirlər. Şübhəsizdir ki, yeni təşəkkül edən cümhuriyyətlər həyatında vüqu bulan yaxud vüqu bula biləcəklər olan bu və o hadisə münasibəti ilə çıxarılan təsadüfi qərar-namələr, hər iki millətin dostluq uğrundağı səylərinin mütəzəllil qılammaz [sarsıda bilməz].

Gürcü Cümhuriyyəti Parlaməninin üzvü D.Topuridze

BAKİ XƏBƏRLƏRİ**Şimali Qafqazda**

Əştidiyimizə görə, 22.10.34-də icra edilən müvəffəqiyyətli bir təərrüz [hücum] nəticəsində Şimali Qafqaz qitəatının [hərbi hissələrinin] Qayakənd və Həcm kəndlərinin səkkiz kilometrə qədər şimalına vəsilə olduğu [çatdığı] və düşmənin rıcat etməkdə [qaçmaqda] olduğu müstəxbərdir [xəbər verilir].

Konfrans

Dün axşam möhtərəm Rusən Əşraf və mücahidi-əkrəm Rusəni bəylər, Türk Ocağı təhti-idarəsində [rəhbərliyi altında] konfranslar verdilər. Rusən Əşraf bəy, türk ədəbiyyəti müəllimlərinə və türk ədəbiyyəti mənsublarına və türk lisanını eyi bilənlərə böyük bir dərsi-tədqiq və tətəbbü [tədqiqat və araşdırma dərsi] verdi.

Mücahidi-möhtərəm Rusəni bəy, türk milliyət siyasətinin nə qədər qüvvətli olduğunu və Türkiyədə oyanan türk milliyət ruhunun nə kimi xəvəriq [xarüqələr] vücuda gətirdiyini pək gözəl misallarla izah etdi və misallar arasında Nuri paşanın və rüfəqəsinin [yoldaşlarının] çöllərdən təbdil-i-qiyafət və bir çox müzahimlə [çətinliklə] nə surətdə Qafqaziya və türk gənclərinin fədakarlıqlarının hər türklük ruhimilliyəti ilə vücuda gəldiyini anladı.

"Türk Ocağı" kafi dərəcə elan yapmadığı üçün bu pək qiymətli konfransları pək çox zəvət [adam] dinləyəmmədi. Oturan zabitan [zabitlər] və əhəli arasında əyan və əşrafdan və irəli gələnlərdən heç bir kimsə yox idi.

Məktəblərimizdə

Bakı 3-üncü Ünəs [qızlar] gimnaziyası elan edir ki, bu ildən gimnaziya türk dilində əlifba və iki yuxarı [mlədsi [kiçik] və stərşi [böyük]] şöbələr açılmışdır. Çocuqlarını bu şöbəyə vermək istəyən valideynin bu barədə məktəbə ərizə vermələri arzu olunur. Məktəbin dəftərxanası hər gün saat 10-dan 12-yə kimi açıqdır.

Şəhər xidmətçilərinin ittidası [xahişi]

Şəhər Xidmətçiləri İttifaqı şəhər Dumasına ərizə verib zeylədəki [aşağıdakı] tələbatı təqdim etmişdir:

- 1) Hal-hazırda müvafiq məvaciblər artırılıns.
- 2) Müqaviləyi-müştərəkənin [kollektiv müqavilənin] vəziyyəti aşkar olunsun.
- 3) Avqustda verilən avans geri qaytarılmaması tələb edilsin.
- 4) Tez bir zamanda qulluqçuların ədədi azalib, xaric olanlara qeyri şöbələrdə yer verilsin. Çünkü bu şöbələrə yeni qulluqçular qəbul edirlər.
- 5) Müqaviləyi-müştərəkə mövcubinə [kollektiv müqaviləyə uyğun olaraq] bir tək naxoşlara olmayıb, ümumi qayda üzrə xidmətçilərə münasibyyət verilsin.

Ərzaq ixracı xüsusunda

Gəncə Şəhər İdarəsi valisi, bu axır vaxtlarda Gəncə şəhərində çörəyin bahalanmasından nəzərə alıb, xaric və sair ərzağın Gəncə şəhərindən və quberniyasından xaricə çıxarılmasını qət etmişdir. Bu qətnaməni teleqrafla Rəisi-Vükəladı [Baş Nazirə] xəbər verdikdə, hökumət cavab vermişdir: Məmləkət daxilində ərzaq nəql və həmlə [daşınması] ancaq hökumət ixtiyarında olub, məhəlli [yerli] idarələrin vəzifəsi xaricindədir. Bundan əlavə, mövqif nazirlərinə [stansiya müfəttişlərinə] əmr vermişdir ki, ərzaq məsələsində ancaq hökumətin əmrilərini icra etsinlər.

Poylu mövqifində [stansiyasında] yanğın

Azərbaycan Dəmiryol İdarəsinə xəbər verilir ki, 20 təşrini-

əvvəldə [oktyabrda] Poylu mövqifində yanğın vəqə olmuşdur. Yanğın papirostdan baş vermişdir. Mövqifin sərnışinlərə məxsus binası yanmışdır. Dövlət əmlakı və pullar xilas edilib, qatarlar dəxi saxlanılmamışdır.

TAKSA [NIRX] XÜSUSUNDA

Bələdiyyə İdarəsi Ərzaq şöbəsi naziri [müfəttişi] Smirnovun layihəsinə görə, Bələdiyyə İdarəsi çörəyin taksasını fəsx [ləğv] etmişdir. Bu surətlə, bundan sonra çörək satışı sərbəstdir. Məlum olduğu üzrə, şəhərimizdə bu anda həddən ziyadə un və buğda mövcuddur. Ərzaq ticarəti sərbəst olduğundan hər bir dükənçi, əllaf [buğda, arpa kimi şeylər satan tacir] və çörəkçi böyük ehtiyatlar saxlamağa müvəffəq olmuşlar. Buğda və unun qiyməti get-gedə ucuzlaşır. Hökumətimizin bu yolda göstərdiyi məharəti və durbiniyi [uzaqgörənliyi] layiqi-təhsindir [alqışa layiqdir]. Bu son günlərdə bəzi şayiət [şayiələr] var idi ki, guya ətraf quberniyalardan Bakı üçün ərzaq göndərilməyə mümaniat [mənəçilik] göstərilir. Vəzərat [nazirlik] bu barədə lazımi sərəncamda bulunmuşdur. Ərzaqdan başqa sair məlütticarənin də [ticarət mallarının da] fiatı zamani-səbiqə [əvvəlki zamana] nisbətən yüngüldür. Lakin hər halda bələdiyyənin taksa şöbəsinə bu xüsusda bir az ciddiyyət göstərmək lazımdır. İki həftə əqdam [əvvəl] meyvəcətə təyin olunan taksa indiki kimi davam edir. Hər bir bazara çıxan şəxs burasını anlar ki, taksa komissiyasının müəyyən etdiyi fiatlar əsla haqiqətə müvafiq deyildir. Almaya, armuda, ənara [nara], üzümə qoyulan taksa nə dükənçi və nə də əhəli tərəfindən nəzərə alınmayı. Meyvəcəti "ələ", "qeyri-ələ" deyə növlərə təqsim etmək [ayırmaq] işi satıcı ilə alıcı arasında çox bica [boş] mübahisələrə bais və səbəb olur. Ələvə yollar açıldığı üçün get-gedə meyvəcət Bakıya gəlir və hər gün qiyməti əskilir. Lakin bələdiyyəyə rəcə [aid] olan bir məsələ varsa o da budur ki, bazarda olan "dəllal"lara bir çərə qılmaqdır. Məlütticarənin qiyməti nə mal sahibində və nə də mal alanda olmayır. Aradakı "dəllal"lar öz cib mənfəətləri üçün hər dəfə bir cürə qiymət təyin edirlər. Lazımdır ki, Bələdiyyə İdarəsi bu "dəllal"ların bazardan raf edilməsi [götürülməsi] üçün bir çərə arasın. Çox vaxt olur ki, "dəllal" şəhərin kənarında və ya Şamaxı yolunda kənarından gələn araba və dəvələri tutub hərə bir cürə "siyasət"lə sadə kəndçiləri öz evlərinə, karvansalarına aparırlar. Orada ucuz qiymətlərə onların mallarını alıb sonra məlütticarəni meydana çıxararaq çox artıq qiymətlər təyin edirlər. Bu qərarla nə mal sahibinə və nə də xırda alış-verişçi gərmədikləri mənfəəti həmin "dəllal"lar bəlahəzmat [zəhmətsiz] alırlar.

Bizcə meyvəcət və səbiyyət [göy-göyərtili] üçün heç bir taksa təyin etmək lüzumu yoxdur. Çünki bu şeylər nə qədər bazarda çox olarsa, o qədər də qiymətləri aşağı düşəcəkdir. Ancaq gərək çalışmaq ki, mal satanla mal alanın arasında "dəllal" olmasın.

Mim. Sad.

Elan

Əhli-xibrələr [mütəxəssislər] tərəfindən türkçə və rusca lisanlarında hər cürə ərizələr yazılır və tərcümələr yapılır. Adres: Persidskaya küçə, nömrə 20.

223 3—2

Satılır

Yatacaq, qonaq, xörək odalarından [otaqlarından] ibarət və qeyri gözəl müəlləfat [ev əşyaları], xalı və pərdələr satılır. Ünvan: Vrangelski və Persidski caddələrin künçündə Budaqovun evi. Nömrə 7/10, otaq nömrə 5. İkinci mərtəbədə. Görmək mümkündür saat 2-dən 8-ə kimi.

225

Arvad diş həkimi Moiseyeva-Levin

Olqinski caddədə ev nömrə 5, 3-üncü mərtəbə, sağda. Telefon nömrə 06-23.

Dişlərə müalicə edir, çıxarır. Kauçuk və qızıl üzərində sabiq Berlin şəhər müalicəxanasının müdiri nəzarəti altında süni dişlər qayırırlar.

Qəbul edir: səhər saat 9-dan 1-ə kimi; axşam saat 5-dən 8-ə kimi.

216 25-3

Diş müalicəxanası**S. M. İtkinin süni diş laboratoriyası**

Dişlərin ağırsız çəkilməsi. Təzə üsulla farfor və qızıl dişlər qondarılması. Dişlərin qiymətli qaytırmaq və diş qoydurmaq xahişində olanlar səhər saat 9-dan bira və 4-dən 6-ya qədər qəbul olunurlar.

Ünvan: Bolşoy Morskoy küçədə 37 nömrəli ev, telefon 06-25.

208 5-2

Müsəlman diş təbibəsi Ayna xanım

Malakan başının qarşısında Zeylidsənov kabinetində hər gün xəstə qəbul və hər növ diş emal və tədavi [müalicə] edir. Zabitan və əfradin [zabitlərin və əsgərlərin] dişləri əhvən şəraitlə [münasib şərtlərlə] tədavi və emal edilir.

213 12-5

Arvad diş həkimi Z. A. Şexter xanım

Dişlər ağırsız çıxarırlar. Qızıl qapaq, qarma və hər növ qayırma dişlər. Dişin yaxşı qayırılması təmin olunur. Kənarından gələnlər üçün iş tezliklə görülür. Qiymətlər münasibdir. Qəbul olunur 9-dan 2-yə və axşam 4-dən 7-yə kimi. Vorontsovski küçə, 14 nömrəli evdə, parəni qapıdan.

215 25-4

Müdirlər:**Ceyhun bəy Hacıbəyli
Şəfi bəy Rüstəbəyli**

Qəzetdə "urğun/orğun" kimi yazılan söz, Əhməd Cavadın "Seçilmiş əsərləri"nin 1992-ci il nəşrində və 2005-ci ildəki təkrməşrdə "Quzğun" kimi verilmis (bax. Əhməd Cavad, "Seçilmiş əsərləri", 2 cildə, 1-ci cild. "Azərənşr", Bakı, 1992, səh. 151; "Şərq-Qərb", Bakı, 2005, səh. 142), demək olar ki, bütün digər mənbələrdə də eynən getmişdir. "Urğun" sözü "vurulmuş, yaralı" mənasına gəlsə də, bizə görə, bu söz quraq və şoran torpaqlarda cızıl kol şəklinə bitən ulğun/yulğun bitkisinin adı olmalıdır. Qəzetdəki "urğun/orğun" imlası ya yanlışdır, yaxud da "ulğun/yulğun" sözünün fərqli bir versiyasıdır.

Bir məktub

"Qafqaziya Cümhuriyyəti dövründə...": Zaqafqaziya Demokratik Federativ Respublikası nəzərdə tutulur.

Taksa xüsusunda

"Mim. Sad.": Bu imza Məhəmməd Sadiq Arana məxsusdur.

TRANSLİTERASIYA İLƏ BAĞLI QEYD VƏ ŞƏRHLƏR

yeni üsul-idarəsi allah izni ilə deyil, tələbi ilə qəbul edir." (bax. "Azerbaidzhan", N-19, 27 okm. 1918)

Teleqraf xəbərləri:**Berlin, 22 təşrini-əvvəl.**

"L. F. T.": "Leypsiqer fəllks zeytunq" qəzeti nəzərdə tutulur. "Hürəndiş": qəzetdə səhvən "hürəndişlər" getmişdir.

Teleqraf xəbərləri:**Berlin, 20 təşrini-əvvəl**

"F.": "Forverts" qəzeti nəzərdə tutulur.

"Ey əsgər"

Şeir Əhməd Cavadındır.

"Ulğun kimi qurumağa başladı
Səni gören cəlladların biləyi."

Hökumət qərarıdır:**Ziraət Nazirliyinin əmrləri****7 oktyabr 1918**

Bu qərarın 3-cü maddəsi qəzetdə verilməmişdir. Belə olmalıdır:

"3) İdarə mərkəzləri Azərbaycan Cümhuriyyətinin nüfuz səhəsi xaricində olan və 1918-ci ilə qədər öz idarə mərkəzlərinin olduğu yerlərin qanunlarına müvafiq vergi ödəyən bütün müəs-sisələr, 1918-ci il üçün, hesab verməyən müəssisələrə şamil edilən qaydalara uyğun olaraq, əlavə mədən vergisi verməlidirlər." (bax. "Azerbaidzhan", N-17, 24 okm. 1918)

Eləcə də, 4-cü maddə qəzetdə səhvən 5-ci maddə kimi, 5-ci maddə isə nömrəsiz getmişdir.

Osmanlı Milli Ajans xəbərləri

"23.10.34": burada il, rumi təqvimlə verilmişdir; miladi təqvimlə 23 oktyabr 1918-ci ilə uyğundur.

"Azərbaycan"a cavab verirlər

Regional medianın inkişaf strategiyası hazırlanır

21 iyul 2022-ci il tarixdə "Azərbaycan" qəzetində dərc edilmiş "Yerli qəzetlər necə yaşayır" adlı məqalədə yer alan təkliflər, həmçinin yerli qəzetlərin yaşaması, həmin qəzetlərdə çalışan jurnalistlərin sosial müdafiəsi və bütövlükdə əyalət jurnalistikasının dirçəldilməsi istiqamətində görülən və görülməsi nəzərdə tutulan tədbirlər barədə məlumatlar verilməsi ilə bağlı məktuba Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyində aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Bununla əlaqədar olaraq bildiririk ki, agentliyin təşəbbüsü və təşkilatlığı ilə regionlarda nəşr olunan qəzetlərin redaktorlarının iştirakı ilə "Region mətbuatının mövcud vəziyyəti və perspektiv inkişaf hədəfləri" mövzusunda onlayn konfrans keçirilmiş, "Kür" qəzetinin baş redaktoru Əminə Yusifqızı, "Mingəçevir işıqları"

qəzetinin baş redaktoru Fərman Nəbiyev, "Aran" qəzetinin baş redaktoru Məhsəti Ağayeva, "Cənub xəbərləri" qəzetinin baş redaktoru Zahir Əmənöv, "Yeni Tər-tər" qəzetinin redaktoru Tofiq Yusifov və digər bölgə qəzetlərinin məsul şəxsləri tərəfindən regional medianın inkişafı ilə bağlı görülə biləcək işlər barədə təkliflər səsləndirilmiş, qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Hazırda regional media subyektləri tərəfindən daxil olan müraciət və təkliflər araşdırılmaqdadır. Media subyektlərinin regionlar üzrə xəritələnməsi və regional medianın inkişaf strategiyasının hazırlanması istiqamətində ilkin addımlar atılmaqdadır. Növbəti mərhələdə zonalər üzrə regional tədbirlərin təşkil edilməsi və region mediası ilə qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmləndirilməsi planlaşdırılır.

Eyni zamanda qeyd edirik ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 31 iyul tarixli 2957 nömrəli sərəncamı

ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət dəstəyi Konsepsiyası"nın tələblərinə əsasən media subyektlərinə maliyyə yardımını müsabiqəli və müsabiqəsiz şəkildə həyata keçirilir. Həmin Konsepsiyaya əsasən bölgələrdə fəaliyyət göstərən media subyektlərinə müsabiqəsiz maliyyə dəstəyi göstərilir, ünvanlı yardımlar ayrılır və bununla bağlı agentlik hər hansı səlahiyyətə malik deyildir. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 12 yanvar tarixli 1249 nömrəli fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin Nizamnaməsi"ne əsasən agentlik tərəfindən yalnız müsabiqəli maliyyə yardımının göstərilməsi həyata keçirilir.

Əhməd İSMAYILOV,
Medianın İnkişafı Agentliyinin icraçı direktoru

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfatşəxslə Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsi açıq tender elan edir

Bakı şəhəri və onun qəsəbələrində təhsil müəssisələrində cari təmir işlərinin satın alınması.

Açıq tender iştiraklarına təklif edilir ki, öz təkliflərini imzalanmış, möhürlənmiş, ikitərəfli bağlanmış, yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecekdir: iddiaçıların ixtisas göstəricilərinin uyğunluğu, aşağı qiymət, ödəniş şərtləri, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi, təminat verilməsi istisna müddəti.

Açıq tender proseduru ilə əlaqədar məlumat almaq üçün əlaqələndirici şəxsə müraciət edə bilərsiniz:

Əlaqələndirici şəxs - Z.Quliyev.
Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Y.Bakuvu, 18.
Tel: (+99412) 465 73 48 (134).

Maraqlananlar açıq tender prosedurunu əsas şərtlər toplusunu 1500,00 (bir min beş yüz) manat məbləğində iştirak haqqını aşağıda qeyd olunan hesaba köçürdükdən sonra yuxarıdakı ünvanla ala bilərlər.

Bankın adı: "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-nin Sənaye filialı
Kod: 805603
VÖEN: 9900001881
M/B: AZ03NABZ013501000000000244
S.V.L.F.T. İBAZAZ 2X
H/h: AZ88İBAZ38030019441856517211
VÖEN: 1500016711
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçı açıq tender prosedurunda iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri (müvafiq icra orqanı tərəfindən verilməsi, rəsmi blanklarda və möhürlü təsdiq olunmuş) təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyəti dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergidəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməsi hallarının mövcud olub-olmadığını (Üçüdə olduğu vergi orqanından alınmalıdır. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir.) Müvafiq orqandan tələb olunan sənədin cari aya əhatə etməsi mütləqdir (01.09.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arxiv qəbul ediləcəkdir);
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinə aid olması ilə bağlı məlumat (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinin arxivində. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);
- iddiaçının son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərirsə, bütün fəaliyyəti dövrü) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilməsi arxivində (01.09.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arxiv qəbul ediləcəkdir);
- iddiaçının ilkin qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surətləri (iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərməklə), ünvan və bank rekvizitləri;

- iddiaçının tikinti işlərinin həyata keçirilməsi üçün müvafiq lisenziyaya və ya icazəyə malik olması;
 - tender təklifini və satınalma müqaviləsini imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətini təsdiq edən sənəd (vəzifəyə təyin edilməsi barədə əmrin təsdiq olunmuş surəti və ya müvafiq səlahiyyətin verilməsi barədə etibarnamə);
 - iddiaçının müflis elan olunmaması, əmlakı üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmaması barədə məlumat (vergi orqanı, probasiya şöbəsi və yaxud Kommersiya Məhkəməsi tərəfindən təqdim olunmuş);
 - kənar audit tərəfindən tərtib olunmuş son bir ildəki audit hesabatları (əgər varsa);
 - iddiaçının satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərin idarə edənlərin, qulluqçularının peşəkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərinin yuxarı göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qərarında qadaqan edilməsinin təsdiq edən sənədlər (Daxili İşlər Nazirliyindən və ya "ASAN xidmət" mərkəzlərindən 01.09.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arxiv qəbul ediləcəkdir);
 - tenderin əsas şərtlər toplusunda göstərilən bütün digər sənədlər, tenderdə xarici şirkətlər iştirak etdikdə onların Azərbaycan nümayəndəliyinin olmasını təsdiq edən sənədlər;
 - iddiaçının müvafiq sahədə peşəkarlığı, təcrübəsi, maliyyə imkanları, işçi qüvvəsi, idarəetmə sərəfəsi barədə təsdiq edici sənədlər (ƏŞT-nin ƏLAVƏ 1-nə uyğun);
 - iddiaçı analoji işlər üzrə bağlanmış müqavilələrin təsdiq olunmuş surətini təqdim etməlidir (baş podratçı kimi analoji işlərə dair son 3 ildə bağlanmış müqavilələrin surətləri (ƏŞT-nin ƏLAVƏ 1-nə uyğun);
 - oxşar işlər üzrə iş təcrübəsini təsdiq etmək üçün belə işlərin həyata keçirildiyi müəssisə və təşkilatdan tövsiyə məktubları;
 - AZS ISO 9001:2020, AZS ISO 14001:2020, AZS ISO 45001:2020 sertifikatları.
 - iddiaçının maddi texniki bazası (sifariş yerinə yetirilməsi imkan) haqqında məlumat (ƏŞT-nin ƏLAVƏ 1-nə uyğun);
 - sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilində tərcümə olunmalıdır);
 - iddiaçının tender təklifi (əşlərin açıldığı tarixdən sonra azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
 - iddiaçının tender təklifinin 1 faizi həcmində bank təminatı (təminatın qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır).
- Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda qeyd olunan sənədləri 26 sentyabr 2022-ci il saat 11:00-dək, tender təklifi və tender təklifinin bank təminatını 05 oktyabr 2022-ci il saat 17:00-dək yuxarıda göstərilən ünvanla təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri 06 oktyabr 2022-ci il saat 15:00-də Elm və Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfatşəxslə Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsinin iclas zalında açılacaqdır. İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun 20 kilometrlik hissəsi asfaltlanıb

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində dövlət başçısının tapşırığı ilə icra olunan yol infrastrukturunu layihələndirən biri olan Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun tikintisi işləri sürətlə davam etdirilir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, başlanğıcı Hacıqabul-Horadiz-Ağbənd-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolunun Cəbrayıl rayonu Şükürbəyli kəndindən keçən hissəsindən götürülməklə Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsinə qədər uzanan yolun uzunluğu 39,7 kilometrdir.

Avtomobil yolu 4 hərəkət zolaqlı olmaqla I texniki dərəcəyə uyğun inşa edilir. Yolun hərəkət hissəsi 14 metrdir.

Hazırda yolboyu 30 kilometrlik hissədə I texniki dərəcəyə uyğun 21,5 metr enində yol yatağının və yol əsasının inşası icra olunub, 20 kilometrlik hissəsində isə asfalt-beton örtüyünün döşənməsi işləri yekunlaşıb.

Yolun qalan təqribən 9 kilometrlik hissəsində isə normativ en alınaraq yol yatağı tikilib, 700 metr hissəsində qayatazlı sükurların mexanizmlə kəsilməsi, həmçinin çətin relyefə malik dağlıq ərazidən keçən yolun layihə eminin alınması üçün dağların partladılması üsulu ilə yeni yol yatağının inşası davam etdirilir.

Layihə üzrə suların ötürülməsini təmin etmək məqsədi ilə nəzərdə tutulan 37 dairəvi boru, 9 düzbucaqlı su keçidi, yolun ətraf mühitə, o cümlədən faunaya mənfi təsirinə ahtmaq məqsədilə 7 yolaq altı keçid və əhəmiyyətli üzrə tikinti işləri sona çatdırılıb.

Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun 2, 19, 20, 27, 31 və 39-cu kilometrlik hissələrində 6 avtomobil körpüsünün inşası da layihə üzrə icra olunur. Artıq yolun 2, 19, 20 və 39-cu kilometrində inşa olunan körpülərin inşası, həmçinin yolun 8 kilometrlik hissəsində beton baryerlərin tikintisi yekunlaşıb.

Tikinti işləri "İnşaat Norma və Qaydaları"nın tələblərinə əsasən, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyinin birbaşa nəzarəti altında həyata keçirilir. Yolun tikintisinin 2023-cü il ərzində yekunlaşdırılması planlaşdırılır. Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu işğaldan azad edilmiş Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının ərazisindən keçir. Avtomobil yolu Hadrut qəsəbəsi və Cəbrayıl şəhəri də daxil olmaqla sözügedən rayonların 20-yə yaxın yaşayış məntəqəsini əhatə edir.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"Azərbaycan" qəzetinə 2022-ci il üçün abunə yazılış kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) **manat**
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) **manat**
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!
 Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

Şuşada Muğam Televiziya Müsabiqəsi qaliblərinin qala-konserti keçirilib

Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi, Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan televiziyasının təşkilatlığı ilə keçirilən Muğam Televiziya Müsabiqəsinin qaliblərinin qala-konserti olub.

Cıdır düzündə təşkil edilən konsertdə tanınmış sənət adamları, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, əsgər və zabitlər,

Şuşanın işğaldan azad olunmasında iştirak etmiş qazilər iştirak ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, Natəvan Osmanlı və Mümtaz Xəlilzadənin aparıcılığı ilə keçən konsertdə əvvəlcə respublikanın Xalq artistləri Nəzakət Teymurova və Teyyub Aslanovun ifası dinlənib. Sonra indiyədək keçirilən səkkiz "Muğam" müsabiqəsinin qalib və mükafatçıları çıxış ediblər. İfalar müsabiqənin keçirildiyi illər üzrə duet şəkildə təqdim olunub. Konsert I Muğam Televiziya

Müsabiqəsinin qalibləri - Əməkdar artistlər Təyyar Bayramov və İlkin Əhmədovun ifasında "Qarabağ şikəstəsi" ilə yekunlaşıb.

Finalın və qala-konsertinin Şuşada keçirilməsi VIII Muğam Televiziya Müsabiqəsinin məhz "Şuşa ili"ne təsadüf etməsi ilə bağlıdır. Muğamın beşiyi olan mədəniyyət paytaxtımızın yarışmanın həlledici mərhələsinə evsahibliyi etməsi "Azərbaycan Televiziya və Radio Veriləri" QSC-nin "Şuşa ili"ne töhfəsidir.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti balansında olan "Şüvəlan", "Mərdəkan", "Türkan" və "Zira" yedək təchizat gəmiləri üçün Schottel STT 330LKCP və Schottel STT2CP model köməkçi sükan qurğularının ehtiyat hissələrinin satın alınması məqsədi ilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asc.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 2022-ci il sentyabrın 1-i saat 17:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı, Mikayıl Useynov küç. 2.
 Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1071.

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN»
 qəzetinin reklam xidməti
 539-49-20

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi agentliyin Layihə İdarəetmə Qrupunun direktoru Faiq Məmmədova özisi **XURAMAN QURBAN QIZI BEHBUDOVANIN** vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

<p>BAŞ REDAKTOR</p> <p>Bəxtiyar SADIQOV</p>	<p>Ünvan</p> <p>AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə</p> <p>e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az</p>	<p>Telefonlar</p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavinləri - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,</p>	<p>Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68 Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60 İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotolillstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühəsiblik - 539-59-33</p>	<p>Qeydiyyat nömrəsi 1</p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yayılmış sənədlər, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir</p>	<p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə barabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir</p> <p>Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır</p>	<p>Gündəlik qəzet</p> <p>Tiraj 6372 Sifariş 2346 Qiyməti 40 qəpik</p>
---	---	---	---	--	---	---